

Uponor

**TASEKIRJA
1.1.-31.12.2007
Uponor Oyj**

SISÄLLYSLUETTELO

Hallituksen toimintakertomus	3
Konsernin taloudelliset tunnusluvut	8
Osakekohtaiset tunnusluvut	9
Tunnuslukujen laskentakaavat	10
Konsernituloslaskelma	11
Konsernitase	12
Konsernin rahavirtalaskelma	14
Laskelma oman pääoman muutoksista	15
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	16
Osakkeet ja osakkeenomistajat	47
Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	49
Tuloslaskelma	49
Tase	50
Rahoituslaskelma	52
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	53
Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle	59
Tilintarkastusmerkintä	59

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Yleistä

Vuosi 2007 oli Uponorille vahvan kehityksen vuosi. Yhtiön strategisia kehitysohjelmia vietiin suunnitelmien mukaisesti eteenpäin, ja yhtiö vahvistui niin rakenteellisesti, toiminnallisesti kuin strategisestikin. Vuonna 2007 Uponor saavutti myös tähänastisen historiansa parhaan tuloksen, kun liikevoitto nousi 151 miljoonaan euroon.

Myös markkinoiden kehitys vuonna 2007 jää historiaan kahdestakin syystä. Ensimmäiseksi, koskaan aiemmin ei olla yhden vuoden aikana koettu niin voimakasta laskua niin vilkkaasta suhdannevaiheesta kuin tapahtui kevästä syksyyn viime vuonna. Toiseksi hämmästytti se nopeus, jolla Yhdysvaltain asunto- ja rahoitusmarkkinoiden vaikeudet levisivät Eurooppaan ja heikensivät talotekniikan markkinanäkymiä monissa Uponorin kannalta tärkeissä maissa, kuten esimerkiksi Saksassa, Espanjassa, Isossa-Britanniassa ja Italiassa.

Talotekniikan markkinat säilyivät pääosin hyvinä Pohjoismaissa, itäisen Euroopan alueella ja Keski-Euroopassa Saksan ulkopuolisilla markkinoilla. Julkinen ja liikerakentaminen kehittivät suotuisasti kaikilla Uponorin markkina-alueilla niinkuin myös yhdyskuntatekniikka Pohjoismaissa ja Brittein saarilla, joilla alueilla Uponor on mukana tässä liiketoiminnassa.

Liikevaihto

Uponorin liikevaihto vuonna 2007 nousi 1 219,3 (2006: 1 157,0) miljoonaan euroon, mikä on 5,4 prosenttia edellisvuotta enemmän. Kun luvuista oikaistaan vuonna 2006 tehtyjen rakennemuutosten vaikutukset, muodostuu orgaaniseksi kasvuksi 6,2 prosenttia. Sen lisäksi valuuttakurssien muutos vertailukaudesta vastaa noin 1,4 prosenttiyksikön vaikutusta.

Raportoitu liikevaihto kasvoi voimakkaimmin Muun Euroopan alueella, jossa Uponor pystyi hyödyntämään markkinoiden kasvun ja uusien liiketoimintojen tarjoamat mahdollisuudet. Myös Pohjoismaissa liikevaihto kasvoi tyydyttävästi yhdyskuntateknisen myynnin vauhdittamana, mutta talotekniikassa jäätin selvästi tavoitteista loppuvuoden toimitusongelmien vuoksi. Pohjois-Amerikan alueen liikevaihto jäi euroissa mitattuna vaikeassa markkinatilanteessa ainoana alueorganisaationa alle edellisen vuoden lukeman mutta saavutti hienoista kasvua paikallisessa valuutassa.

Liikevaihdon jakautuminen 1.1. – 31.12.2007:

MEUR	1-12/2007	1-12/2006	Raportoitu muutos, %
Keski-Eurooppa	351,3	345,1	+1,8
Pohjoismaat	397,7	377,8	+5,2
Muu Eurooppa	445,4	387,9	+14,8
Pohjois-Amerikka	169,2	183,0	-7,5
(Pohjois-Amerikka, MUSD)	233,1	230,9	+1,0)
Eliminoinnit	-144,3	-136,8	
Yhteensä	1 219,3	1 157,0	+5,4

Toimialoittain Uponorin liikevaihto kasvoi talotekniikassa 839,9 (804,4) miljoonaan euroon, mikä on 68,9 (69,5) prosenttia konsernin liikevaihdosta. Talotekniikan kasvu oli 4,4 (15,3) prosenttia. Yhdyskuntatekniikan liikevaihto oli 379,4 (352,6) miljoonaa euroa; oikaistu orgaaninen kasvu 10,2 (11,3) prosenttia.

Uponorin suurimmat kansalliset markkina-alueet ja niiden osuus liikevaihdosta olivat seuraavat: Iso-Britannia 12,8 % (11,2), USA 11,7 % (14,0), Saksa 11,7 % (13,9), Espanja 9,8 % (8,1), Suomi 9,5 % (9,1), Ruotsi 7,6 % (7,4) ja Tanska 5,6 % (6,3).

Tulos

Uponor-konsernin liikevoitto oli 151,0 (143,7) miljoonaa euroa eli 12,4 (12,4) prosenttia liikevaihdosta. Liikevoiton vertailukelpoinen orgaaninen kasvu edellisvuodesta oli 6,2 (14,6) prosenttia. Liikevoiton nousuun vaikuttivat lähinnä kasvaneen myynnin aiheuttama vipuvaikutus Muun Euroopan alueella,

myyntihintojen korotukset, joilla ei tosin täysin onnistuttu kompensoimaan raaka-ainehintojen nousua sekä etenkin Pohjois-Amerikassa tehdyt tehostamistoimet. Liikevoittoa rasittivat panostukset toiminnan kehittämiseen, josta esimerkkinä on toiminnanohjausjärjestelmän uudistamistyö. Sen kulut ylittivät tavoitetason vuoden jälkipuoliskolla. Lisäksi Pohjois-Amerikassa syntyi kertaluonteisia kuluja tuotevastuukorvauksista.

Liikevoiton jakautuminen 1.1. – 31.12.2007:

MEUR	1-12/2007	1-12/2006	Raportoitu muutos, %
Keski-Eurooppa	41,1	49,3	-16,7
Pohjoismaat	49,7	56,6	-12,1
Muu Eurooppa	57,5	38,2	+50,3
Pohjois-Amerikka	16,6	14,5	+14,7
(Pohjois-Amerikka, MUSD)	22,9	18,3	+25,1)
Muut, EUR	-13,2	-12,0	
Eliminoinnit	-0,7	-2,9	
Yhteensä	151,0	143,7	+5,1

Konsernin tulos ennen veroja kasvoi 5,0 prosenttia ja oli 148,5 (141,5) miljoonaa euroa. Tuloverojen määrä oli 46,6 (45,0) miljoonaa euroa, kun veroaste oli 31,4 prosenttia (31,8). Tilikauden tulos oli 101,9 (96,5) miljoonaa euroa.

Konsernin nettorahoituskulut säilyivät entisellä tasollaan 2,5 (2,2) miljoonassa eurossa korkotason noususta huolimatta.

Oman pääoman tuotto nousi 30,1 (25,3) prosenttiin ja sijoitetun pääoman tuotto 39,2 (35,8) prosenttiin.

Osakekohtainen tulos oli 1,39 (1,32) euroa. Oma pääoma osaketta kohti oli 4,55 (4,71) euroa.

Liiketoiminnan rahavirta oli 93,8 (147,3) miljoonaa euroa, joka on 53,5 miljoonaa euroa alle vuoden 2006 tason. Pääsyyinä olivat toimitusvarmuuden turvaamiseksi kasvatetut varastot, joiden kierto nopeus jäi vähäisemmän kysynnän vuoksi suunniteltua hitaammaksi, sekä ostovelkojen pienentyminen, kun loppuvuoden heikentyneen kysynnän seurauksena tuotantoa supistettiin.

Tunnusluvut löytyvät tilinpäätöksestä viiden vuoden ajalta.

Investoinnit, tutkimus ja kehitys sekä rahoitus

Uponor toteutti mittavia investointeja tuotantokapasiteetin kasvattamiseksi Apple Vallebyssä Yhdysvalloissa sekä komposiittiputkijärjestelmien tuotannon laajentamiseksi Saksassa. Monikerrostaloihin tähtäävän kasvustrategian mukaisesti Saksaan valmistui uusi Uponor akatemia –koulutuskeskus, joka tarjoaa koulutusta myös monikerrostalosegmentin tarpeisiin. Näiden lisäksi investoinnit eurooppalaiseen toiminnanohjausjärjestelmään jatkuivat suunnitelmien mukaisesti.

Pääosa konsernin investoinneista suuntautui edelleen eurooppalaisen toiminnanohjausjärjestelmän ja yhtenäisten toimintatapojen sekä jakelutien kehittämiseen. Siihen käytettiin 7,4 (13,8) miljoonaa euroa. Muita merkittäviä hankkeita olivat Yhdysvaltain tehdaslaajennus Apple Vallebyssä sekä komposiittiputkituotannon laajennukset ja uuden Uponor Academy –koulutuskeskuksen rakentaminen Saksassa.

Bruttoinvestointien määrä oli 58,1 (54,2) miljoonaa, eli 3,9 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisvuonna. Nettoinvestointien määrä oli 53,1 (47,4) miljoonaa euroa.

Konsernin tutkimus- ja kehityksenot strategian mukaisesti kohteisiin kasvoivat hienokseltaan ja olivat yhteensä 19,7 (16,5) miljoonaa euroa eli 1,6 (1,4) prosenttia liikevaihdosta. Korolliset nettovelat nousivat 84,5 (21,7) miljoonaan euroon. Konsernin omavaraisuusaste oli 50,2 (53,6) prosenttia ja nettovelkaantumisaste 25,4 (6,3) prosenttia. Nettovelkaantumisasteen vuosineljänneksen keskiarvoksi muodostui 43,9, kun sen vaihteluväli yhtiön taloudellisissa tavoitteissa on 30–70. Uponor korotti vuonna 2000 allekirjoitetun 100 miljoonan euron kotimaisen yritystodistusohjelmansa 150 miljoonan euron suuruiseksi.

Tapautumia

Vuonna 2007 esiteltiin markkinoille joukko uusia tai uudistettuja tuotteita. Esimerkiksi lattialämmitysjärjestelmien kehitystä jatkettiin aktiivisesti. Keski-Euroopassa Uponor toi markkinoille itsekiinnittyvän lattialämmitysjärjestelmän, joka helpottaa ja nopeuttaa asennusta. Lattialämmityksen langaton säätöjärjestelmä lanseerattiin Keski-Euroopassa vuoden 2006 lopulla ja tuotiin Pohjoismaihin päättyneenä vuonna. Espanjassa tehtiin yhteistyösopimus paikallisen aurinkoenergiaa kehittävän yhtiön kanssa vesikiertoisen lattialämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien myynnin edistämiseksi.

Isossa-Britanniassa Uponor teki merkittävän sopimuksen komposiittikäyttövesiputkien toimittamisesta 8 000 asuntoon, jotka kunnostetaan lähivuosien aikana. Uponorin strategisten painotusten kannalta tärkeitä monikerrostalo- ja jäähdytys Hankkeita solmittiin useita kaikissa alueorganisaatioissa.

Kasvustrategian mukaisesti toimintaa lisättiin ja uusia toimipisteitä avattiin Venäjällä, Baltiassa ja muualla Itä-Euroopassa. Koulutustoimintaan panostettiin voimakkaasti. Luoteis-Saksaan rakennettiin yhtiön 18. koulutuskeskus, joka valmistui vuoden lopussa. Uudenlaista ohjaustekniikkaa ja ajattelua edustava keskus tarjoaa koulutusta etenkin monikerrostalosegmentin suunnittelijoille ja arkkitehteille. Myös muita uusia koulutuskeskuksia käynnistettiin.

Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto eteni Pohjoismaihin, jossa Ruotsin, Tanskan ja Norjan talotekniset toimipisteet siirtyivät uuden järjestelmän käyttäjiksi vuoden 2007 loppuun mennessä.

Yhdyskuntatekniikan toimialueella Uponor uusi Brittein saarilla sopimuksensa Wales and West Utilities – yhtiön kanssa. Sopimus on kolmevuotinen. Isossa-Britanniassa käynnistettiin myös uuden korkeita puhdistuspaineita kestävä viemäriputken myynti. Uponor sai siellä tunnustusta sitoutumisestaan luontoa säästäviin ratkaisuihin, kun yhtiön käynnistämälle kierrätysjärjestelmälle myönnettiin kaksi ympäristöpalkintoa. Tanskassa Uponor jatkoi sopimusta tietoliikenteen putkijärjestelmien toimittamisesta TDC:lle. Sopimus jatkuu vuoden 2009 loppuun asti ja sen arvo on noin 10 milj. euroa. Joulukuussa Uponor julkisti suunnitelman keskittää kaiken yhdyskuntateknisen tuotantonsa Irlannin saarella Pohjois-Irlannissa sijaitsevan tuotantolaitoksen yhteyteen. Tuotantoverkoston järjeistäminen on osa ohjelmaa, jolla toimintaa ja jakelutietä tehostetaan. Uponor teki myös sopimuksen irlantilaisen yhtiön kanssa Corkin kaupungissa sijaitsevan tehdaskiinteistönsä myymisestä vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä. Toteutuessaan kiinteistökauppa tuo Uponorille noin 18 miljoonan euron voiton ennen veroja.

Uponor oli yksi Helsingissä kesäkuussa pidetyn tieteellisen Clima 2007 -kongressin pääkumppaneista. Kongressin ohjelma painottui kiinteistöjen ja asumisen tekniikkaan. Tapahtuma antoi Uponorille luontevan mahdollisuuden verkostoitua alan johtavien kansainvälisten asiantuntijoiden ja tutkijoiden kanssa.

Henkilöstö

Yhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 4 743 (2006: 4 390, 2005: 4 302) työntekijää. Täysipäiväiseksi muutettuna työntekijöiden lukumäärä oli 4 581 (2006: 4 325, 2005: 4 126) henkilöä vuoden lopussa ja keskimäärin vuoden aikana 4 497 (2006: 4 260, 2005: 4 169) henkeä. Henkilöstömäärä kasvoi etenkin Muun Euroopan alueella, jossa toimintaa laajennettiin niin määrällisesti kuin maantieteellisesti, sekä Pohjois-Amerikassa, jossa organisaatioon hankittiin uutta osaamista.

Henkilöstö jakaantui maittain seuraavasti: Saksa 1 247 (27,2 %), Ruotsi 673 (14,7 %), Suomi 527 (11,5 %), Iso-Britannia 525 (11,5 %), Yhdysvallat 449 (9,8 %), Espanja 322 (7,0 %) ja muut maat 838 (18,3 %).

Konsernissa maksettujen palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella oli 183,2 (2006: 181,3, 2005: 164,4) miljoonaa euroa.

Lokakuussa Uponorin hallitus nimitti kaksi uutta jäsentä yhtiön johtoryhmään: yhtiön Itä-Euroopan ja kansainvälisen toiminnan johtajan Heiko Folgmannin (39) sekä Etelä- ja Länsi-Euroopan johtajan Fernando Rosesin (36).

Liiketoimintaan kohdistuvat riskit

Strategiset riskit

Uponorin toiminta on keskittynyt Eurooppaan ja Pohjois-Amerikkaan, joissa poliittinen riski luokitellaan vähäiseksi. Uponorin liikevaihto jakaantuu laajalle joukolle asiakkaita, joista useimmat ovat itse

jakelijoita (tukkuliikkeitä), ja siten Uponorin tuotteiden loppukysyntä on hajautunut laajalle. Suurin yksittäinen asiakas tuottaa alle 10 prosenttia Uponorin liikevaihdosta.

Komponenttien ja raaka-aineiden toimittajapuolella Uponorin tavoitteena on käyttää materiaaleja tai raaka-aineita, joilla on useampia toimittajia. Mikäli kyseessä on yksi toimittaja, heillä tulee olla vähintään kaksi tuotantolaitosta, jotka valmistavat Uponorin käyttämää hyödykettä.

Operatiiviset riskit

Muoviputkijärjestelmien valmistuksessa käytettävien raaka-aineiden hinnat ovat alttiita muiden petrokemian tuotteiden hintaheilahteluille. Viime vuosina Uponor on kyennyt siirtämään näiden heilahtelujen vaikutukset myyntihintoihinsa kohtuullisella viiveellä, eikä tästä ei ole aiheutunut olennaista tulonmenetystä Uponorille.

Uponorin lopputuotteiden kysyntä on riippuvainen rakennusalan suhdanteista. Yhtiön tuotteiden päämarkkina on perinteisesti käsittänyt pientalorakentamisen, mutta yhä enenevässä määrin tuotteita toimitetaan monikerrostalosegmenttiin sekä asuin- että julkiseen ja liikerakentamiseen. Näiden kysyntävaihtelut poikkeavat usein toisistaan. Kokonaisuutta tasoittaa omalta osaltaan myös korjausrakentamisen kysyntä, joka ei aina ole samalla lailla harkinnanvaraista kuin uudisrakentaminen.

Rahoitusriskit

Uponorin taseaseman vahvistuttua viime vuosina rahoitusriskien rooli Uponorin riskienhallinnassa on pienentynyt merkittävästi. Olennaisin valuutariski on muunnos- eli translaatoriski, joka ilmenee muunnettaessa euroalueen ulkopuolella syntynyttä tulosta euromääräiseksi.

Euron lisäksi keskeiset laskutusvaluutat ovat Yhdysvaltain dollari, Englannin punta ja Ruotsin kruunu. Viime vuonna kolmannes Uponorin liikevaihdosta syntyi näissä valuutoissa. Konsernin oma tuotanto ja siitä syntyvät kustannukset Yhdysvalloissa, Englannissa ja Ruotsissa tasapainottavat merkittävästi valuuttamääräistä transaktioriskiä.

Vahinkoriskit

Uponorilla on 17 tuotantolaitosta yhdeksässä maassa, ja Uponorin liikevaihdosta merkittävä osa syntyy näissä tuotantolaitoksissa valmistetuista tuotteista. Konsernitasolla ohjataan keskitetysti tämän käyttöomaisuuden vahinko- ja keskeytysvakuutuksia tavoitteena kattava vakuutusuoja mahdollisten konerikko-, tulipalo- yms. riskien toteutumisesta aiheutuville taloudellisille vahingoille. Toinen olennainen vahinkoriski liittyy Uponorin valmistamien ja myymien tuotteiden tuotevastuuseen, joka on myös vakuutettu konsernitasolla.

Vuoden 2007 kolmannella vuosineljänneksellä Uponor kirjasi Pohjois-Amerikassa noin 3 miljoonan euron kertaluonteisen kulun, kun yhtiö päätti vaihtaa alihankkijansa toimittamat vialliset putkiliittimet noin 700 asunnossa. Uponor hakee korvauksia asianomaisilta. Vuoden aikana ei toteutunut muita sellaisia riskejä eikä ollut vireillä oikeudenkäyntejä tai muita oikeudellisia tai viranomais-toimenpiteitä, joilla olisi ollut olennainen merkitys konsernille.

Hallinto ja tilintarkastus

Yhtiön vuoden 2007 varsinainen yhtiökokous 15. maaliskuuta valitsi hallitukseen uudelleen yhden vuoden toimikaudeksi Anne-Christine Silfverstolpe Nordinin, Jorma Elorannan, Pekka Paasikiven, Aimo Rajahalmeen ja Rainer S. Simonin sekä uutena jäsenenä Jari Paasikiven. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Pekka Paasikivi ja varapuheenjohtajaksi Aimo Rajahalme. Tilintarkastajaksi yhtiökokous valitsi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab:n. Yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT Sixten Nyman.

Uponorin hallituksen jäsenet ovat kukin sijoittaneet 200 000–300 000 euroa Uponorin osakkeisiin maaliskuun lopussa annetun ilmoituksen mukaisesti. Hallitus haluaa näin vahvistaa samaistumistaan omistajien tavoitteisiin pitkällä aikavälillä.

Osakepääoma ja osakkeet

Uponor Oyj:n osakepääoma vuoden 2007 alussa oli 146 446 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 73 223 444. Osakepääoma ei muuttunut vuoden aikana mutta osakkeiden lukumäärä laski 73 206 944 kappaleeseen, kun 26.4.2007 päätettiin mitätöidä yhtiön hallussa olleet 16 500 omaa osaketta.

Sampo-konserniin kuuluva Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo teki liputusilmoituksen 24.5.2007, jossa se ilmoitti että sen osuus Uponor Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on 23.5.2007 tehdyn osakekaupan johdosta alittanut 5 %:n rajan ja on 4,71 %.

Syyskuun 13. päivänä Capital Research and Management Company ja Capital Group International, Inc. antoivat liputusilmoitukset, joissa todettiin, että Capital Research and Management Companyn omistusosuus Uponor Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on nyt yli 5 prosenttia ja että Capital Group Companies, Inc.:n sekä Capital Group International, Inc.:n ja sen tytäryhtiöiden yhteenlaskettu omistusosuus Uponor Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on alittanut 5 prosenttia.

Lisää osakkeisiin ja omistukseen liittyviä lukuja löytyy tilinpäätöksestä.

Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankinnasta voitonjakoon käytettävissä olevilla varoilla. Hankittavien osakkeiden enimmäismäärä on 3 500 000 osaketta, mikä vastaa noin 4,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus on voimassa yhden vuoden ajan yhtiökokouksesta lukien. Valtuutusta ei ole toistaiseksi käytetty.

Omat osakkeet

Helmikuun 8. päivänä hallitus päätti luovuttaa 71 500 omaa osaketta yhtiön johtoryhmän seitsemälle jäsenelle ylimääräisen yhtiökokouksen 27.10.2006 antaman valtuutuksen perusteella. Luovutus oli osa 6.5.2004 julkaistun osakepalkkio-ohjelman palkkiota. Huhtikuussa tehdyn mitätöinnin jälkeen yhtiön hallussa ei enää ole omia osakkeita.

Johdon osakeomistus

Yhtiön hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä heidän yhtiön tiedossa olevat määräysvaltayhteisönsä omistivat 31.12.2007 yhteensä 1 094 182 (458 515) yhtiön osaketta. Näiden osakkeiden osuus kaikista osakkeista ja osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä oli 1,5 prosenttia.

Osakesidonnainen kannustinohjelma

Uponor Oyj:n hallitus käynnisti 25.9.2007 uuden konsernin johtoryhmää koskevan pitkäaikaisen kannustinohjelman. Edellinen ohjelma päättyi v. 2006. Osallistuakseen ohjelmaan Uponorin johtoryhmän jäsenen tulee elokuun 2008 loppuun mennessä hankkia ohjelmassa määritellyn rahamäärän arvosta yhtiön osakkeita. Yhtiön kumulatiivisesta liikevoitosta vuosina 2007-2011 ja ohjelman puitteissa itse hankittujen osakkeiden määrästä riippuen heillä on mahdollisuus saada palkkiona Uponorin osakkeita keväällä 2012. Johtoryhmän jäsenet eivät toistaiseksi ole hankkineet osakkeita kannustinohjelman puitteissa.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Uponorin yhteinen eurooppalainen toiminnanohjausjärjestelmä otettiin menestyksellisesti käyttöön Espanjassa ja Portugalissa tammikuun alussa.

Näkymät vuodelle 2008

Lähiajan näkymät koskien kansantalouksien suhdannekehitystä tai rakentajien ja kuluttajien kysynnän muuttumista ovat epäselvät, mikä vaikeuttaa liiketoiminnan kehityksen ennustamista. Rahoitusmarkkinoiden epävakaus ja erityisesti markkinakorkojen kehitys ovat omiaan vaikuttamaan rakennusalan aktiviteettiin vuonna 2008, vaikuttaen muun muassa asuntorakentajien ja kiinteistökehittäjien investointihalukkuuteen.

Marraskuussa 2007 julkisuuteen tulleiden arvioiden mukaan Euroopan asuin- ja liikerakentamisen markkinoiden odotetaan kasvavan tänä vuonna, mutta kasvu jää heikommaksi kuin vuonna 2007. Yhdysvalloissa asuinrakennusmarkkinoiden uskotaan yleisesti edelleen hiljenevän. Yhdyskuntateknisten markkinoiden odotetaan sitä vastoin säilyvän tyydyttävänä Pohjoismaissa ja Brittein saarilla.

Uponor arvioi, että se kykenee kasvattamaan liikevaihtoaan orgaanisesti. Tässä tavoitteessa sitä tukevat käynnissä olevat maantieteelliset kasvuhankkeet ja muoviputkijärjestelmien osuuden kasvu nykyisillä ja uusilla käyttöalueilla sekä uusissa markkinasegmenteissä. Uponor uskoo myös saavuttavansa vähintään vuoden 2007 liikevoittotason. Vuoden 2007 ensimmäinen vuosipuolisko oli poikkeuksellisen vahva ja siksi alkuvuonna liikevaihdon ja liikevoiton odotetaan jäävän edellisvuotta pienemmiksi.

KONSERNIN TALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

	2007	2006	2005	2004	2003
	IFRS	IFRS	IFRS	IFRS	FAS
Konsernitulos (jatkuvat toiminnot), MEUR					
Liikevaihto	1 219,3	1 157,0	1 031,4	1 026,9	1 021,0
Toiminnan kulut	1 037,3	981,4	883,6	894,3	910,0
Poistot ja arvonalentumiset	37,2	35,6	31,0	40,9	87,1
Liiketoiminnan muut tuotot	6,2	3,7	6,2	3,5	6,8
Liikevoitto	151,0	143,7	123,0	95,2	30,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-2,5	-2,2	-2,5	-5,9	-9,9
Tulos ennen veroja	148,5	141,5	120,5	89,3	20,8
Tilikauden tulos	101,9	96,5	82,7	63,8	1,6
Konsernitase, MEUR					
Pitkäaikaiset varat	270,3	263,7	267,5	282,9	373,1
Liikearvo	70,2	70,2	70,2	70,2	75,9
Vaihto-omaisuus	150,6	128,1	111,4	136,5	135,5
Rahavarat	6,3	12,4	48,9	29,5	16,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	166,9	169,5	165,3	170,7	187,8
Oma pääoma	333,0	344,4	418,4	397,0	470,0
Vähemmistöosuus	-	-	-	-	0,9
Varaukset	16,2	15,5	14,8	20,4	31,4
Pitkäaikaiset korolliset velat	14,7	17,2	19,4	22,4	59,5
Lyhytaikaiset korolliset velat	76,1	16,9	2,6	40,7	41,5
Korottomat velat	224,3	249,9	208,1	209,3	185,9
Taseen loppusumma	664,3	643,9	663,3	689,8	789,2
Muita tunnuslukuja					
Liikevoitto (jatkuvat toiminnot), %	12,4	12,4	11,9	9,3	3,0
Tulos ennen veroja (jatkuvat toiminnot), %	12,2	12,2	11,7	8,7	2,0
Oman pääoman tuotto (ROE), %	30,1	25,3	20,3	21,7	0,3
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	39,2	35,8	28,1	27,0	4,9
Omavaraisuusaste, %	50,2	53,6	63,2	57,7	59,8
Nettovelkaantumisaste, %	25,4	6,3	-6,4	8,5	17,8
Korolliset nettovelat, MEUR	84,5	21,7	-26,9	33,6	84,0
- % liikevaihdosta	6,9	1,9	-2,6	3,3	8,2
Liikevaihdon muutos, %	5,4	12,2	0,4	0,6	-10,2
Vienti Suomesta, MEUR	42,3	36,7	30,0	22,7	20,4
Ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihto, MEUR	1 103,1	1 051,1	929,0	959,1	900,9
Ulkomaantoiminta yhteensä, MEUR	1 104,0	1 052,2	931,0	960,8	903,4
Ulkomaantoiminnan osuus, %	90,5	90,9	90,3	89,6	88,5
Henkilöstö 31.12.	4 581	4 325	4 126	4 475	4 803
Henkilöstö keskimäärin	4 497	4 260	4 169	4 684	4 962
Investoinnit, MEUR	58,1	54,2	49,0	37,8	36,7
- % liikevaihdosta	4,8	4,7	4,8	3,7	3,6

Vuosien 2004-2007 tiedot on raportoitu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaan, vuoden 2003 tiedot suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaan.

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

	2007	2006	2005	2004	2003
	IFRS	IFRS	IFRS	IFRS	FAS
Osakepääoma, MEUR	146,4	146,4	148,8	149,6	75,4
Osakemäärä 31.12., 1 000 kpl	73 207	73 223	74 383	74 820	74 834
Osakemäärä osakeantioikaistuna, 1 000 kpl					
- vuoden lopussa	73 207	73 135	73 135	74 295	74 086
- keskimäärin	73 201	73 135	73 941	74 243	73 807
Oma pääoma, MEUR	333,0	344,4	418,4	397,0	470,9
Osakevaihto, MEUR	2 362,0	964,0	477,7	676,6	280,8
Osakevaihto, 1 000 kpl	99 423	42 417	29 090	49 724	27 912
- keskimääräisestä lukumäärästä, %	135,8	58,0	39,3	67,0	37,8
Osakekannan markkina-arvo, MEUR	1 260,6	2 076,6	1 338,9	1 029,5	935,4
Oikaistu tulos per osake (laimennettu), EUR	1,39	1,32	1,12	1,19	0,02
Oma pääoma per osake, EUR	4,55	4,71	5,72	5,34	6,34
Osinko, MEUR	¹⁾ 102,5	102,5	166,0	52,0	106,9
Perusosinko per osake, EUR	¹⁾ 1,40	1,15	0,90	0,70	1,00
Lisäosinko per osake, EUR		0,25	1,37		0,44
Osinko per osake yhteensä, EUR	1,40	1,40	2,27	0,70	1,44
Efektiivinen osinkotuotto, %	8,1	4,9	12,6	5,1	11,5
Osinko per tulos, %	100,7	106,1	202,7	58,8	7 200,0
PE-luku	12,4	21,5	16,1	11,6	625,0
Osakkeiden antikorjatut vaihtokurssit, EUR					
- ylin	31,45	29,35	19,78	15,00	13,01
- alin	15,31	18,00	13,72	12,10	8,40
- keskipurssi	23,76	22,73	16,39	13,61	10,06

Tunnuslukujen laskentaperusteet on esitetty sivulla 10.

Taulukon huomautukset:

1) hallituksen ehdotus

Vuoden 2003 osakekohtaisia tunnuslukuja on korjattu vuoden 2004 rahastoannin perusteella.

Rahastoannissa osakkeen omistaja sai yhtä vanhaa osaketta vastaan maksutta yhden uuden osakkeen.

Keskimääräisessä osakemäärässä on otettu huomioon ostettujen omien osakkeiden vaikutus.

Osakeannit	2007	2006	2005	2004	2003
Suunnatut annit, MEUR	-	-	-	1,1	-
* emissiovoitto	-	-	-	8,0	-
Merkintähinta, EUR	-	-	-	8,3	-

Vuosien 2004-2007 tiedot on raportoitu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaan, vuoden 2003 tiedot suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaan.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja } ^1 - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus, keskiarvo}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja } ^1 + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat, keskiarvo}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma} \pm \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}$	x 100
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat – rahat, pankkisaamiset ja rahoitusomaisuusarvopaperit	
Tulos/osake (EPS)	=	$\frac{\text{Kauden tulos } ^2}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$	
Osinko/tulos	=	$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Tulos per osake}}$	
Efektiiivinen osinkotuotto	=	$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}}$	x 100
Hinta/voittosuhte, P/E	=	$\frac{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}}{\text{Tulos per osake}}$	
Osakevaihdon kehitys	=	Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä suhteessa osakkeiden lukumäärän keskiarvoon	
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa x viimeinen kaupantekokurssi	
Osakkeen keskikurssi	=	$\frac{\text{Osakkeiden euro-määräinen vaihto}}{\text{Osakkeiden kpl-määräinen vaihto}}$	

¹⁾ 2003: Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja

²⁾ 2003: Tulos ennen satunnaisia eriä – verot +/- vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta

KONSERNITULOSLASKELMA

	Liite	2007	2006
Liikevaihto	2	1 219,3	1 157,0
Hankinnan ja valmistuksen kulut		781,5	743,8
Bruttokate		437,8	413,2
Liiketoiminnan muut tuotot	4	6,2	3,7
Varastointimenot		29,5	25,7
Myynnin ja markkinoinnin kulut		185,5	176,6
Hallinnon kulut		57,3	51,0
Liiketoiminnan muut kulut	4	20,7	19,9
Kulut		293,0	273,2
Liikevoitto	2	151,0	143,7
Rahoitustuotot	7	11,3	9,0
Rahoituskulut	7	13,8	11,2
Tulos ennen veroja		148,5	141,5
Tuloverot	8	46,6	45,0
Tilikauden voitto		101,9	96,5
Osakekohtainen tulos, EUR	9	1,39	1,32
Osakekohtainen tulos laimennettuna, EUR		1,39	1,32

KONSERNITASE

	Liite	31.12.2007	31.12.2006
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		31,4	27,3
Liikearvo		70,2	70,2
Muut aineettomat hyödykkeet		0,1	0,1
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	10	101,7	97,6
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		11,7	11,9
Rakennukset ja rakennelmat		60,8	65,3
Koneet ja kalusto		112,9	113,1
Muut aineelliset hyödykkeet		7,5	7,6
Keskeneräiset hankinnat		26,0	13,9
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	11	218,9	211,8
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset			
Osakkuusyhtiöosakkeet	13	0,0	0,0
Muut osakkeet ja osuudet	14	0,2	0,2
Muut sijoitukset	15	3,4	3,4
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä		3,6	3,6
Laskennalliset verosaamiset	20	16,3	20,9
Pitkäaikaiset varat yhteensä		340,5	333,9
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	16	150,6	128,1
Saamiset			
Myyntisaamiset		144,6	150,6
Lainasaamiset		0,1	0,0
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		0,9	0,7
Siirtosaamiset		13,0	13,4
Muut saamiset		8,3	4,8
Saamiset yhteensä	17, 18	166,9	169,5
Rahavarat		6,3	12,4
Lyhytaikaiset varat yhteensä		323,8	310,0
Varat yhteensä		664,3	643,9

Liite

31.12.2007 31.12.2006

Oma pääoma ja velat

Oma pääoma	19		
Osakepääoma		146,4	146,4
Ylikurssirahasto		35,6	42,5
Muut rahastot		14,2	6,7
Kertyneet muuntoerot		-21,6	-10,2
Edellisten tilikausien voitto		158,4	159,0
Oma pääoma yhteensä		333,0	344,4
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	23	14,7	17,2
Työsuhde-etuuksiin liittyvät veloitteet	21	28,0	29,1
Varaukset	22	8,8	10,8
Laskennallinen verovelka	20	15,0	16,9
Muut pitkäaikaiset velat		0,1	0,1
Pitkäaikaiset velat yhteensä		66,6	74,1
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	23	76,1	16,9
Ostovelat		75,2	90,0
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		13,2	13,5
Varaukset	22	7,4	4,7
Muut lyhytaikaiset velat	24	92,8	100,3
Lyhytaikaiset velat yhteensä		264,7	225,4
Velat yhteensä		331,3	299,5
Oma pääoma ja velat yhteensä		664,3	643,9

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Liite

1.1. -
31.12.2007 1.1. -
31.12.2006

Liiketoiminnan rahavirta

Tulorahoitus

Tilikauden tulos	101,9	96,5
Oikaisuerät:		
Poistot	37,2	35,6
Tuloverot	46,6	45
Korkotuotot	-2,6	-3,3
Korkokulut	7,0	4,2
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot	-2,7	1,7
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-0,5	-
Muut rahavirran oikaisuerät	-0,9	1,0
Tulorahoitus	186,0	180,7

Nettokäyttöpääoman muutos

Saamiset	1,7	-14,1
Vaihto-omaisuus	-26,4	-18,3
Korottomat velat	-20,4	37,6
Nettokäyttöpääoman muutos	-45,1	5,2

Maksetut verot	-42,7	-37,9
Maksetut korot	-7,1	-3,9
Saadut korot	2,7	3,2

Liiketoiminnan rahavirta

93,8 147,3

Investointien rahavirta

Tytäryritysten myynnit	3	-	0,3
Käyttöomaisuusinvestoinnit		-58,1	-54,2
Käyttöomaisuuden myyntituotot		5,0	6,5
Saadut osingot		0,2	0,0
Lainasaamisten takaisinmaksut		0,2	18,6
Investointien rahavirta		-52,7	-28,8

Rahavirta ennen rahoitusta

41,1 118,5

Rahoituksen rahavirta

Lainojen nostot	58,9	14,7
Lainojen takaisinmaksut	-1,7	-1,7
Osingonjako	-102,5	-166,0
Rahoitusleasingisopimukset	-1,9	-2,0
Rahoituksen rahavirta	-47,2	-155,0

Rahavarojen muuntoerot

0,0 0,0

Rahavarojen muutos

-6,1 -36,5

Rahavarat 1.1.	12,4	48,9
Rahavarat 31.12.	6,3	12,4
Muutos taseen mukaan	-6,1	-36,5

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

	Osakemäärä, ulkona olevat (1 000)	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Suojaus- rahasto	Omat osakkeet	Kertyneet muunto- erot	Edellisten tilikausien voitto	Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2006	73 135	148,8	40,1	3,3	-	-	-21,2	-5,4	252,8	418,4
Muuntoerot								-4,8		-4,8
Tilikauden voitto									96,5	96,5
Tilikaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä								-4,8	96,5	91,7
Omien osakkeiden mitätöinti		-2,3	2,3				19,6		-19,6	-
Maksetut osingot									-166,0	-166,0
Siirrot rahastojen välillä ja muut oikaisut		-0,1	0,1	3,4					-3,4	-
Osakepalkkio-ohjelma									0,3	0,3
Oma pääoma 31.12.2006	73 135	146,4	42,5	6,7	-	-	-1,6	-10,2	160,6	344,4
Oma pääoma 1.1.2007	73 135	146,4	42,5	6,7	-	-	-1,6	-10,2	160,6	344,4
Muuntoerot								-11,4		-11,4
Rahavirran suojaukset										
-kirjattu omaan pääomaan veroilla vähennettynä						0,5				0,5
Tilikauden voitto									101,9	101,9
Tilikaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä						0,5		-11,4	101,9	91,0
Omien osakkeiden mitätöinti							0,3		-0,3	-
Maksetut osingot									-102,5	-102,5
Siirrot rahastojen välillä ja muut oikaisut			-6,9	7,0	0,1				-0,1	0,1
Osakepalkkio-ohjelma	72						1,3		-1,3	-
Oma pääoma 31.12.2007	73 207	146,4	35,6	13,7	0,1	0,5	-	-21,6	158,3	333,0

Lisätietoja, kts liite 19.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Uponor on kansainvälisesti toimiva talo- ja yhdyskuntateknisiä ratkaisuja tarjoava teollisuuskonserni. Konsernin ensisijaisen, maantieteellisen segmentin muodostavat neljä alueorganisaatiota, jotka ovat Keski-Eurooppa, Pohjoismaat, Muu Eurooppa ja Pohjois-Amerikka. Toissijaisen segmentin muodostavat talotekninen (housing solutions) sekä yhdyskuntatekninen (infrastructure solutions) liiketoimintasegmentti.

Konsernin emoyritys on Uponor Oyj. Uponor Oyj:n kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on:

Uponor Oyj,
PL 37, Robert Huberin tie 3 B
01511 Vantaa
Puh. 020 129 211, telefax 020 129 2841

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet osoitteesta www.uponor.com tai konsernin emoyhtiön yllämainitusta osoitteesta.

Uponor Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 7.2.2008 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Laatimisperusta

Uponor-konsernin konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu 31.12.2007 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä niiden SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n IAS-asetuksessa N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot sisältävät myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatiman lisäinformaation. Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina, ja ne perustuvat liiketapahtumien alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei alla esitetyissä laskentaperiaatteissa ole toisin mainittu.

Konserni on soveltanut 1.1.2007 alkaen seuraavia uusia tai muutettuja standardeja sekä tulkintoja, ja vertailutiedot on muutettu, jos sitä on edellytetty:

- IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot.
- IAS 1 -standardin muutos: - IAS 1 -standardin muutos IAS1 Tilinpäätöksen esittäminen - Tilinpäätöksessä esitettävät pääomatiedot.
- IFRIC 10 Osavuositarkastukset ja arvon alentuminen.

Uusi standardi IFRS 7 ja IAS 1 -standardin muutos ovat lisänneet liitetiedoissa esitettäviä tietoja. IFRIC 10 -tulkinnalla ei ole ollut vaikutusta konsernin lukuihin.

Arvioiden käyttö

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti yrityksen johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia. Nämä vaikuttavat varojen ja velkojen määrään taseessa, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen tilinpäätöksessä sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, ja siksi on mahdollista, että toteutumat poikkeavat käytetyistä arvoista.

Konsernitilinpäätöksen laadintamenetelmä

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Uponor Oyj:n lisäksi kaikki ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on omistuksensa perusteella suoraan tai tytäryhtiöidensä kanssa yli puolet äänivallasta. Tytäryhtiöiksi katsotaan kaikki yhtiöt, joiden osakekannan äänimäärästä Uponor Oyj omistaa joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin 50 % tai joissa sillä muuten on oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista taloudellisen hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Vuoden aikana hankitut tai perustetut tytäryhtiöt on otettu mukaan siitä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan. Myydyt yhtiöt ovat mukana tuloslaskelmassa siihen saakka, kun määräysvalta lakkaa.

Keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmällä. Hankintamenomenetelmän mukaan hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä, ja se osa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta on liikearvoa. IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti IFRS-siirtymispäivää (1.1.2004) aikaisempia yrityshankintoja ei ole oikaistu IFRS-periaatteiden mukaisiksi, vaan liikearvo vastaa suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaista kirjanpitoarvoa. Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat sisäiset katteet ja konsernin sisäiset osingot eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida, mikäli ne johtuvat arvonalentumisesta.

Osakkuusyhtiöt ovat yrityksiä, joissa konsernilla on 20–50 % osakekannan äänimäärästä tai joissa konserni käyttää huomattavaa vaikutusvaltaa. Osuudet osakkuusyhtiöissä on yhdistetty konsernitilinpäätöksen pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta on laskettu konsernin omistuksen mukaisesti ja esitetään tuloslaskelmassa erikseen. Jos konsernin osuus osakkuusyhtiön tappiosta ylittää sen kirjanpitoarvon, osuutta ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyhtiöiden veloitteiden täyttämiseen.

Valuuttamääräiset erät

Kukin yhtiö muuntaa omassa kirjanpidossaan päivittäiset valuuttamääräiset tapahtumat toimintavaluutan määräisiksi tapahtumapäivän valuuttakurssia käyttäen. Tilinpäätöksissä valuuttamääräiset monetaariset erät muunnetaan käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja. Normaaliin liiketoimintaan liittyvät kurssierot käsitellään myyntien ja ostojen oikaisuina, kun taas rahoituksen liittyvät kurssierot esitetään rahoituksen kurssieroissa.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi raportointikauden keskikurssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurseja käyttäen. Tästä aiheutunut muuntoero sekä tytäryhtiöiden omien pääomien muuntamisesta aiheutuneet muut muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä. Lisäksi emoyhtiön ulkomaisille tytäryhtiöille antamien omaa pääomaa korvaavien lainojen kurssierot on käsitelty muuntoerona konsernitilinpäätöksessä. Tytäryhtiöiden myyntien ja lopettamisten sekä olennaisten pääomapalautusten yhteydessä realisoituneet muuntoerot tuloutetaan tuloslaskelmassa.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät sekä lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät luokitellaan myytävänä olevaksi, kun yritys yksittäisen suunnitelman mukaisesti päättää luopua erillisestä, merkittävästä liiketoimintayksiköstä, jonka varat, velat ja taloudellinen tulos voidaan erottaa toiminnallisesti ja taloudellista raportointia varten. Myytävänä oleva pitkäaikainen omaisuuserä esitetään erillisenä eränä konsernin taseessa. Lopetetun toiminnon tulos sekä toiminnon lopettamisesta syntyvä voitto tai tappio esitetään erillisenä eränä konsernin tuloslaskelmassa. Lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Konsernilla ei ole myytäväksi luokiteltuja omaisuuseriä eikä myöskään lopetuiksi toiminnoiksi luokiteltuja toimintoja tilinpäätöshetkellä eikä vertailukautena.

Tuloutusperiaate

Tuotteiden myynnistä saadut tuotot kirjataan, kun myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle sovittujen toimitusehtojen mukaisesti eikä konsernilla enää ole tuotteiden hallintaoikeutta tai todellista määräysvaltaa. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla, annetuilla alennuksilla sekä valuuttamääräisten myyntien kurssieroilla.

Tutkimus ja tuotekehitys

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi toteutumishetkellä ja ne sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin. Tuotekehitysmenot kirjataan myös kuluksi toteutumishetkellä, ellei tuotekehitysmenojen taseeseen aktivoinnin edellytyksenä olevat kriteerit täyty. Tuotekehitysmenot aktivoidaan aineettomina hyödykkeinä taseeseen ja poistetaan taloudellisen vaikutusajan kuluessa, kun tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä ja tietyt muut kriteerit, kuten tuotteen tekninen toteutettavuus ja kaupallinen hyödynnettävyys, ovat varmistuneet. Toistaiseksi konsernilla ei ole taseeseen aktivoituja tuotekehitysmenoja.

Eläkejärjestelyt

Konsernin eläkejärjestelyt noudattavat eri maiden paikallisia sääntöjä ja käytäntöjä. Niiden määrät perustuvat vakuutusmatemaattisiin laskelmiin tai vakuutusyhtiöiden suoriin veloituksiin. Konsernilla on maksu- ja etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä.

Maksupohjaisissa järjestelyissä eläkemaksut suoritetaan vakuutusyhtiöille, jonka jälkeen konsernilla ei ole enää muita maksuvelvoitteita. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Etuuspohjaisissa järjestelyistä eläkevastuuna esitetään tulevien eläkemaksujen nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen tilinpäätöspäivän käyvällä arvolla ja oikaistuna vakuutusmatemaattisilla voitoilla ja tappioilla sekä takautuvaan työsuoritukseen perustuvilla menoilla. Eläkevelvoite määritetään käyttäen ennakoituun etuusoikeyksikköön perustuvaa menetelmää. Eläkevelvoitteiden nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttaus korkona yritysten liikkeellelaskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa. Eläkemenot etuus pohjaisista järjestelyistä kirjataan kuluksi jaksottamalla kustannukset työntekijöiden keskimääräiselle palvelusajalle.

Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan henkilöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle palvelusajalle jaksotettuina siltä osin kuin ne ylittävät suuremman seuraavista: 10 % eläkevelvoitteesta tai 10 % varojen käyvästä arvosta. IFRS-standardeihin siirtymispäivänä 1.1.2004 kaikki kertyneet vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjattiin avaavan IFRS-taseen omaan pääomaan IFRS 1 – standardin salliman helpotuksen mukaisesti.

Liikevoitto

Liikevoitto on tuloslaskelman erä, joka saadaan, kun liikevaihdosta vähennetään varsinaiseen liiketoimintaan kuuluvat menot.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Lainojen hankinnasta välittömästi johtuvat transaktiomenot, jotka liittyvät selkeästi tiettyyn lainaan, sisällytetään lainan alkuperäiseen jaksotettuun hankintamenuun ja jaksotetaan korkokuluksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Aineelliseen käyttöomaisuuteen kuuluvien, pitkää rakennusaikaa edellyttävien hankkeiden rakennusaikaiset korot aktivoidaan käyttöomaisuuteen sitä mukaa kuin investointi saatetaan käyttötarkoituksensa mukaiseen käyttökuuntoon ja osaksi käyttöomaisuutta.

Tuloverot

Konsernin tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikausien tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot, jotka perustuvat kunkin yhtiön paikallisen verosäännösten mukaisesti laskettuun verotettavaan tuloon. Tuloslaskelman veroihin kirjataan myös aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennallisten verojen muutokset. Laskennallinen verovelka tai –saaminen lasketaan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista käyttäen tilinpäätöshetkellä voimassa olevia verokantoja. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, joka todennäköisesti on käytettävissä tulevien tilikausien verotettavaa tuloa vastaan.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo lasketaan hankintamenon ja hankitun yhtiön nettovarallisuuden käyvän arvon erotuksena hankintahetkellä. Liikearvoista ei kirjata säännönmukaisia poistoja. Liikearvot on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille liiketoimintasegmenttien maantieteellisten alueiden mukaan, ja ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisten varalta.

Muut aineettomat hyödykkeet

Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät tavaramerkit, patentit, tekijänoikeudet, aktivoituidut kehittämismenot ja ohjelmistojen lisenssit. Aineettomat hyödykkeet on kirjattu taseessa alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettynä kertyneillä poistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konserniyhtiöiden aineellinen käyttöomaisuus on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettynä kertyneillä poistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalentumisilla. Aineelliseen käyttöomaisuuteen kuuluvien, pitkää rakennusaikaa edellyttävien hankkeiden rakennusaikaiset korot aktivoidaan käyttöomaisuuteen sitä mukaan kuin investointi saatetaan käyttötarkoituksensa mukaiseen käyttökuntoon ja osaksi käyttöomaisuutta.

Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluiksi sillä tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Uudistus- ja perusparannushankkeiden menot lisätään taseen kirjanpitoarvoon silloin, kun on todennäköistä, että yritykselle koituu taloudellista hyötyä yli olemassa olevan hyödykkeen alun perin arvioidun suoritustason.

Käyttöomaisuuden luovutuksista, myynneistä tai käytöstä poistamisista johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvon erotuksena. Myyntivoitot esitetään liiketoiminnan muina tuottoina ja myyntitappiot liiketoiminnan muina kuluina.

Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot

Konserniyhtiöiden aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettynä kertyneillä tasapoistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalennuksilla. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat eri omaisuusryhmissä seuraavat:

	vuotta
Rakennukset	20 - 40
Tuotantokoneet ja -laitteet	8 - 12
Muut koneet ja laitteet	3 - 15
Konttori- ja myymäläkalusto	5 - 10
Kuljetusvälineet	5 - 7
Aineettomat hyödykkeet	3 - 10

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Julkiset avustukset

Aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät yhtiön saamat avustukset vähennetään hyödykkeen hankintamenosta ja kirjataan tuloslaskelmaan pienentämään hyödykkeestä kirjattavia poistoja. Muut yhtiön saamat avustukset kirjataan tuloslaskelmaan tuottoina niille tilikausille, joilla avustuksia vastaavat kulut syntyvät. Tällaiset avustukset esitetään avustuksen kohteeseen liittyvien kulujen vähennyksenä.

Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvon alentuminen

Omaisuuden tasearvoja arvioidaan jatkuvasti mahdollisen arvonalentumisen selvittämiseksi. Jos arvonalentumiseen viittaavia tekijöitä ilmenee, arvioidaan kyseessä olevasta omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta

aiheutuneilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä kyseessä olevan omaisuuserän kerryttämät arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttaus perustuu sellaiseen korkotasoon, joka kuvastaa kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä tuottovaatimusta. Arvonalentumista tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla. Rahavirtaa tuottava yksikkö on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja sen rahavirrat on erotettavissa muista rahavirroista.

Arvonalentuminen kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio perutaan siinä ja vain siinä tapauksessa, että viimeisimmän arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeen on tapahtunut muutos arvioissa, joita on käytetty määritettäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalennusta ei kuitenkaan peruuteta yli sen tasearvon, joka oli voimassa ennen aiempien tilikausien arvonalennuskirjauksia. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Liikearvot testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyy olennainen osa hyödykkeen omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Ne merkitään taseessa aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Vuokratut hyödykkeet arvostetaan niiden käypään arvoon vuokrasopimuksen alkamisajankohtana tai sitä alempana vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Vastaavat leasingvuokravastuut, joista vähennetään rahoituskustannukset, sisältyvät korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan leasingsopimuksen voimassaoloaikana. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhemmän vuokra-ajan kuluessa.

Vuokrasopimukset, joissa olennainen osa hyödykkeen omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokralle antajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Niiden vuokrat merkitään kuluiksi tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa.

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osilta vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasingsopimuksina ja kirjataan taseeseen saamisena. Saaminen kirjataan nykyarvoon. Konsernilla ei ole vuokralle annettuja hyödykkeitä.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu fifo-periaatteen mukaan laskettuun hankintamenuon tai sitä alempana nettorealisointiin. Nettorealisointiin on vaihto-omaisuushyödykkeestä myytäessä saatava hinta vähennettynä myyntikustannuksilla. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenu sisältää muuttuvien kulujen lisäksi niille kohdistetun osuuden valmistuksen välillisistä kustannuksista.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, josta vapautuminen todennäköisesti edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa oikeudellisen menetyksen, ja tämän veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varauksina voivat olla mm. takuubaraukset, uudelleenjärjestelymenot sekä tappiolliset sopimukset. Varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmassa ko. kulujen ryhmään.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät käteisvarat, lyhytaikaiset pankkitalletukset sekä muut lyhytaikaiset, erittäin likvidit sijoitukset, jotka eräänyvät kolmen kuukauden kuluessa. Rahavarat arvostetaan taseessa hankintamenuon. Käytössä oleva pankkitilien luottolimiitti kirjataan lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat.

Rahoitusvarojen myynnit ja ostot huomioidaan kirjanpidossa kaupantekopäivänä.

Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahavaroja, jotka arvostetaan käypään arvoon. Ne on hankittu pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Tähän ryhmään kuuluvat myös johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Korke- ja valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa kirjataan hankittaessa taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon, ja ne arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Käypä arvo määritetään käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja tai tulevien arvioitujen kassavirtojen nykyarvoa. Käyvän arvon muutokset sekä realisoituneet että realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat rahoitusvaroja, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä, ja konsernilla on aikomus ja kyky pitää ne eräpäivään asti. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahavaroja, joita ei noteerata julkisilla markkinoilla ja joilla on kiinteä tai määritettävissä oleva maksupäivä, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon. Myyntisaamiset arvostetaan niiden odotettuun käypään arvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä myyntisaamisten arvonalennuksilla. Myyntisaamisista tehdään arvonalennus, kun on olemassa perusteltu näyttö siitä, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan takaisin alkuperäisin ehdoin. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, velallisen todennäköinen konkurssi tai maksujen laiminlyönti ovat viitteitä myyntisaamisten todennäköisestä arvonalentumisesta.

Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat noteeratuista ja noteeraamattomista osakkeista ja sijoituksista. Ne arvostetaan käypään arvoon käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinahintoja, kassavirtojen nykyarvomenetelmää tai muita soveltuvia arvostusmalleja. Osakkeet ja sijoitukset, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, arvostetaan hankintamenuon. Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset kirjataan oman pääoman arvomuutosrahastoon verovaikutus huomioiden. Käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on pysyvästi alentunut niin, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Rahoitusvelat

Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvelat kirjataan käypään arvoon. Tähän ryhmään luokitellaan johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa ja joiden käypä arvo on negatiivinen.

Muut rahoitusvelat kirjataan alun perin käypään arvoon ja myöhemmin ne arvostetaan efektiivisen koron menetelmää käyttäen jaksotettuun hankintamenuon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Konserni käyttää johdannaissopimuksia vähentääkseen valuutta-, korko- ja hintariskiä.

Rahoitusjohdannaista käytetään suojaustarkoitukseen, ja rahoitusjohdannaiset luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin. Rahoitusjohdannaisiin, kuten valuutta- ja korkojohdannaisiin, ei sovelleta suojauslaskentaa.

Hyödykejohdannaiset kirjataan hankittaessa taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon ja ne arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Hyödykejohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoituneet että realisoitumattomat voitot ja tappiot esitetään hankinnan ja valmistuksen kuluissa.

Niihin hyödykejohdannaisiin, jotka täyttävät IAS 39 –standardin mukaiset vaatimukset, sovelletaan suojauslaskentaa. Suojausohjelma dokumentoidaan IAS 39:n vaatimusten mukaisesti, ja

hyödykejohdannaisten tehokkuus testataan sekä suojaussuhteen alkaessa että suojaussuhteen olemassaoloaikana. Tulevien rahavirtojen suojaukseen kohdistettujen hyödykejohdannaisten käyppien arvojen muutokset kirjataan oman pääomaan siltä osin, kun suojaus on tehokas. Näin kertyneet oman pääoman muutokset kirjataan omasta pääomasta tulokseen samoille kausille, joilloin suojattavat rahavirrat vaikuttavat tulokseen. Suojauksen tehoton osuus kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan hankinnan ja valmistuksen kuluihin.

Konserni on siirtynyt soveltamaan suojauslaskentaa sähköjohdannaisten osalta syyskuussa 2007.

Johdon kannustinjärjestelmä

Uponor Oyj:n hallitus hyväksyi toukokuussa 2004 kannustinohjelman, jonka mukaisesti yhtiön johtoryhmällä oli mahdollisuus saada osakesidonnainen palkkio vuonna 2007. Palkkion perusteena oli ennalta määrätyn kumulatiivisen liikevoittotavoitteen saavuttaminen kolmivuotiskaudella 2004-2006. Palkkion nettoarvo vastasi enimmillään 80 000 Uponorin osakkeen arvoa. Hallituksella oli mahdollisuus nostaa tai laskea osakemäärää 10 prosentilla yhtiön muiden pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen perusteella. IFRS 2 -standardin mukaisesti osakkeina suoritettava osuus arvostettiin myöntämispäivän kurssiin. Käypä arvo jaksotettiin kuluksi odotetulle ansaintajaksolle rahana suoritettavan osuuden tavoin. Rahana suoritettava osuus kirjattiin velaksi ja myöntämispäivän jälkeiset arvomuutokset jaksotettiin kuluksi kunkin kalenterikuukauden päätöskurssin mukaan vuosille 2004-2006 IFRS 2 -standardin mukaisesti. Helmikuussa 2007 johtoryhmän jäsenille luovutettiin 71 500 osaketta osakepalkkio-ohjelman mukaisesti.

Syyskuussa 2007 Uponor Oyj:n hallitus päätti konsernin johtoryhmää koskevan uuden pitkäaikaisen kannustinohjelman käynnistämisestä. Osallistuakseen ohjelmaan johtoryhmän jäsenen tulee elokuun 2008 loppuun mennessä hankkia ohjelmassa määritellyn rahamäärän arvosta yhtiön osakkeita. Yhtiön kumulatiivisesta liikevoitosta vuosina 2007-2011 ja ohjelman puitteissa itsehankittujen osakkeiden määrästä riippuen heillä on mahdollisuus saada palkkiona Uponorin osakkeita keväällä 2012. Toistaiseksi johtoryhmän jäsenet eivät ole hankkineet Uponorin osakkeita ohjelman puitteissa, eivätkä näin ollen ole vielä osallistuneet kannustinohjelmaan. Kannustinohjelmalla ei ole ollut vaikutusta vuoden 2007 tulokseen tai taseeseen IFRS 2 -standardin mukaisesti.

Omat osakkeet

Emoyhtiöllä on ollut tilikauden ja vertailutilikauden aikana hallussaan omia osakkeita. Omat osakkeet on esitetty tilinpäätöksessä oman pääoman vähennyksenä. Tunnuslukulaskennassa omien osakkeiden vaikutus on eliminoitu.

Maksettavat osingot

Konsernin maksamat osingot kirjataan sille tilikaudelle, jonka aikana osakkeenomistajat ovat hyväksyneet osingon maksettavaksi.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden toteutumaiset voivat poiketa tehdyistä arvioista ja käytetyistä oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Konsernin johto joutuu tekemään päätöksiä laatimisperiaatteiden valintaan ja soveltamiseen liittyen. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassaolevissa IFRS-säännöksissä on mahdollisuus valita eri kirjaamis-, arvostamis-, - tai esittämistapojen väliltä. Tilikauden aikana konserni siirtyi soveltamaan suojauslaskentaa sähköjohdannaisten osalta.

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Aikaisemmat kokemukset ja tulevaisuutta koskevat oletukset, joiden uskotaan tilinpäätöshetkellä olevan perusteltuja, vaikuttavat tehtyihin arvioihin. Konsernissa seurataan arvioiden ja oletusten toteutumista säännöllisesti käyttämällä sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Muutokset arvioissa ja oletuksissa ovat mahdollisia, ja niiden vaikutus merkitään tilinpäätökseen sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai oletusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Arvioita on käytetty määritettäessä tilinpäätöksessä raportoitujen erien suuruutta, muun muassa tiettyjen omaisuuserien realisoitavuutta, kuten laskennallisia verosaatavia ja muita saatavia, aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden taloudellisia pitoaikoja, varauksia, eläkevastuita ja liikearvojen arvonalentumisia.

Konsernin kannalta merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät liikearvon arvonalentumistestauksiin ja etuus pohjaisiin eläkevelvoitteisiin. Näihin liittyvien laatimisperiaatteiden soveltaminen edellyttää merkittävien arvioiden ja oletusten tekemistä. Epävarmuutta sisältyy liikearvon arvonalentumistestausten yhteydessä tehtäviin oletuksiin tulevasta kassavirroista ja diskonttokoron määrittämiseen. Arvonalentumistesteissä diskonttokorkona käytetään konsernin keskimääräistä pääoman kustannusta (WACC), joka määritetään valuutta-alueittain. Etuus pohjaisten eläkevelvoitteiden kirjanpitoarvo perustuu vakuutusmatemaattisiin laskelmiin, jotka perustuvat oletuksiin ja arvioihin muun muassa varojen ja velkojen arvostamiseen käytetystä diskonttokorosta, varojen odotetusta tuotosta, inflaation ja palkkatason kehityksestä.

Uusien IFRS standardien soveltaminen

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2008 seuraavat julkaistut uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat:

- IFRIC 14 Etuus pohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäis-rahastointivaatimukset ja näiden välinen yhteys, voimassa 1.1.2008 (ei vielä EU:n hyväksymä). Tulkinnan käyttöönotolla ei arvioida olevan vaikutusta konsernin lukuihin.

Vuonna 2009 konserni ottaa käyttöön seuraavat julkaistut uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat:

- IFRS 8 Toiminnalliset segmentit, voimassa 1.1.2009 alkaen.
- IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen, voimassa 1.1.2009 alkaen (ei vielä EU:n hyväksymä).
- IAS 23 Vieraan pääoman menot, voimassa 1.1.2009 alkaen (ei vielä EU:n hyväksymä).

Konserni tutkii IFRS 8 –standardin ja uudistettujen IAS 1 ja IAS 23 –standardien käyttöönoton vaikutuksia.

2. Segmentti-informaatio

Konsernin ensisijaisen segmentin muodostavat alueorganisaatiot (maantieteellinen segmentti). Maantieteellisten segmenttien tuotteisiin ja palveluihin liittyvät riskit ja kannattavuus poikkeavat toisistaan, koska niiden taloudelliset ja toiminnalliset ympäristöt ovat erilaisia. Toissijaisen segmentin muodostavat talotekninen ja yhdyskuntatekninen liiketoimintasegmentti, joiden tuotteet ja palvelut ja niihin liittyvät riskit ja kannattavuus poikkeavat toisistaan. Esitettävät segmentit vastaavat konsernin sisäistä organisaatio- ja raportointirakennetta. Segmenttiraportoinnissa noudatetaan samoja tilinpäätösperiaatteita kuin konsernissa. Kaikki segmenttien väliset liiketapahtumat perustuvat markkinahintoihin, ja kaikki segmenttien väliset myynnit eliminoidaan konsolidoinnin yhteydessä.

Maantieteelliset segmentit:

Keski-Eurooppa
Pohjoismaat
Muu Eurooppa
Pohjois-Amerikka
Muut

Keski-Eurooppa -segmentti vastaa liiketoiminnasta Saksassa, Benelux-maissa, Itävallassa, Sveitsissä, Puolassa, Ukrainassa, Valko-Venäjällä ja Tsekin tasavallassa.

Pohjoismaat sisältää liiketoiminnan Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa.

Muu Eurooppa -segmentti kattaa Länsi-, Itä- ja Etelä-Euroopan, mukaanlukien Venäjän ja Baltian maat sekä viennin maihin, jotka eivät kuulu muihin maantieteellisiin segmentteihin.

Pohjois-Amerikka sisältää liiketoiminnan Yhdysvalloissa ja Kanadassa.

Muut -segmentti sisältää konsernitoiminnot.

Segmentin tuotot vastaa liikevaihtoa ja segmentin tulos vastaa liikevoittoa. Segmentin varat/velat esitetään varojen maantieteellisen sijainnin mukaan. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta jakautuu seuraavasti: Keski-Eurooppa 0,2 miljoonaa euroa ja Muu Eurooppa 0,3 miljoonaa euroa.

Segmentin tuotot	2007		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
Keski-Eurooppa	283,7	67,6	351,3
Pohjoismaat	325,4	72,3	397,7
Muu Eurooppa	443,0	2,4	445,4
Pohjois-Amerikka	167,2	2,0	169,2
Eliminoinnit	-	-144,3	-144,3
Uponor-konserni	1 219,3	-	1 219,3

Segmentin tuotot	2006		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
Keski-Eurooppa	283,5	61,6	345,1
Pohjoismaat	305,2	72,6	377,8
Muu Eurooppa	385,3	2,6	387,9
Pohjois-Amerikka	183,0	-	183,0
Eliminoinnit	-	-136,8	-136,8
Uponor-konserni	1 157,0	-	1 157,0

Segmentin tulos	2007	2006
	Keski-Eurooppa	41,1
Pohjoismaat	49,7	56,6
Muu Eurooppa	57,5	38,2
Pohjois-Amerikka	16,6	14,5
Muut	-13,2	-12,0
Eliminoinnit	-0,7	-2,9
Uponor-konserni	151,0	143,7

Segmentin poistot ja arvonalentumiset		
Keski-Eurooppa	7,7	7,8
Pohjoismaat	10,1	10,7
Muu Eurooppa	9,9	9,4
Pohjois-Amerikka	5,6	5,7
Muut	3,3	1,6
Eliminoinnit	0,6	0,4
Uponor-konserni	37,2	35,6

Segmentin investoinnit		
Keski-Eurooppa	11,0	7,5
Pohjoismaat	15,5	14,7
Muu Eurooppa	10,1	8,6
Pohjois-Amerikka	13,4	8,8
Muut	8,1	14,6
Uponor-konserni	58,1	54,2

	2007	2006
Segmentin varat		
Keski-Eurooppa	181,4	197,6
Pohjoismaat	185,3	203,5
Muu Eurooppa	240,1	223,3
Pohjois-Amerikka	123,7	109,5
Muut	577,9	612,5
Eliminoinnit	-644,1	-702,5
Uponor-konserni	664,3	643,9

Segmentin velat		
Keski-Eurooppa	119,0	132,2
Pohjoismaat	233,5	270,3
Muu Eurooppa	101,9	115,8
Pohjois-Amerikka	55,0	46,8
Muut	477,8	454,8
Eliminoinnit	-655,9	-720,4
Uponor-konserni	331,3	299,5

Segmentin henkilöstö keskimäärin		
Keski-Eurooppa	1 261	1 167
Pohjoismaat	1 380	1 309
Muu Eurooppa	1 224	1 132
Pohjois-Amerikka	573	603
Muut	59	49
Uponor-konserni	4 497	4 260

Liiketoimintasegmentit:

Talotekniset ratkaisut
Yhdyskuntatekniset ratkaisut
Muut

Muut –segmentti sisältää konsernitoiminnot.

Segmentin varat sisältävät eriä, jotka ovat suoraan kohdistettavissa tai ne voidaan perustellusti kohdistaa liiketoimintasegmenteille. Kohdistamattomat varat sisältävät pitkä-aikaisia saamisia ja konsernin rahavarat.

	2007	2006
Segmentin tuotot konsernin ulkopuolelta		
Talotekniset ratkaisut	839,9	804,4
Yhdyskuntatekniset ratkaisut	379,4	352,6
Uponor-konserni	1 219,3	1 157,0

Segmentin investoinnit		
Talotekniset ratkaisut	39,4	29,0
Yhdyskuntatekniset ratkaisut	10,5	10,6
Muut	8,2	14,6
Uponor-konserni	58,1	54,2

	2007	2006
Segmentin varat		
Talotekniset ratkaisut	437,8	416,1
Yhdyskuntatekniset ratkaisut	173,0	174,1
Muut	43,7	37,9
Kohdistamattomat varat	9,8	15,8
Uponor-konserni	664,3	643,9

3. Myytyt tytäryitykset

Vuoden 2007 aikana konserni ei ole myynyt yhtiöitä.

Toukokuussa 2006 konserni myi Muu Eurooppa -segmenttiin kuuluvan myyntiyhtiön Uponor Czech s.r.o. Tsekin tasavallassa. Myynti liittyi konsernin strategiaan keskittyä kunnallisteknisessä liiketoiminnassa sellaisille markkina-alueille, joissa on mahdollista saavuttaa johtava markkina-asema keskipitkällä aikavälillä.

Myytyjen varojen kirjanpitoarvo	2007	2006
Aineettomat hyödykkeet	-	0,0
Aineelliset hyödykkeet	-	0,1
Pitkäaikaiset sijoitukset	-	-0,1
Laskennalliset verosaamiset	-	0,0
Vaihto-omaisuus	-	0,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-	2,9
Rahavarat	-	0,2
Varat yhteensä	-	3,8
Ostovelat ja muut velat	-	1,7
Velat yhteensä	-	1,7
Nettovarat	-	2,1
Käteisenä saatu kauppahinta	-	0,5
Myytyjen liiketoimintojen rahavarat	-	-0,2
Rahavirtavaikutus	-	0,3

4. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muut tuotot		
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	3,7	1,7
Lisenssimaksut	1,9	1,7
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,5	0,2
Muut erät	0,1	0,1
Yhteensä	6,2	3,7
Liiketoiminnan muut kulut		
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot	1,0	3,4
Tutkimus- ja kehittämiskulut	19,7	16,5
Arvonlennusten peruutukset	-	0,0
Yhteensä	20,7	19,9

5. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

	2007	2006
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet:		
- Palkat ja palkkiot	183,2	181,3
- Muut henkilösivukulut	32,5	28,2
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet:		
- Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	7,3	7,3
- Eläkekulut - etuusperusteiset järjestelyt	4,2	3,8
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	0,0	0,0
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	1,2	1,1
Osakeperusteiset maksut		
- Myönnetty osakkeina toteutettavat osuudet	-	0,3
- Myönnetty käteisvaroina maksettavat osuudet	-	0,8
Yhteensä	228,4	222,8

Osakeperusteiset maksut jaksotetaan kuluksi odotetulle ansaintajaksolle IFRS 2 –standardin mukaan.

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään lähipiiritiedoissa (liite 31).

6. Poistot ja arvonalentumiset

Poistot ja arvonalentumiset omaisuusryhmittäin

Aineettomat oikeudet	3,7	2,0
Muut aineettomat hyödykkeet	0,1	0,1
Maa- ja vesialueet	0,2	0,2
Rakennukset ja rakennelmat	4,9	5,1
Koneet ja kalusto	25,2	25,9
Muut aineelliset hyödykkeet	3,1	2,3
Yhteensä	37,2	35,6

Poistot ja arvonalentumiset toiminnoittain

Hankinta ja valmistus	26,7	26,3
Varastointimenot	1,5	1,3
Myynti ja markkinointi	3,0	3,5
Hallinto	5,1	3,7
Muut	0,9	0,8
Yhteensä	37,2	35,6

7. Rahoitustuotot ja –kulut

Rahoitustuotot

Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	0,0	0,0
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	2,6	3,3
Käyvän arvon muutos tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		
- valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskennan alla	2,8	0,6
Kurssierot	5,8	4,9
Muut rahoitustuotot	0,1	0,2
Yhteensä	11,3	9,0

Rahoituskulut

Korkokulut jaksotettuun hankintamenuun arvostetuista rahoitusveloista	8,2	4,4
Käyvän arvon muutos tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusveloista		
- valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskennan alla	1,3	0,8
Kurssierot	3,7	5,2
Muut rahoituskulut	0,6	0,8
Yhteensä	13,8	11,2

Rahoitustuottojen ja -kulujen lisäksi myynnin oikaisueriin sisältyy valuuttakurssivoittoja 0,3 miljoonaa euroa (valuuttakurssitappioita 0,3 miljoonaa euroa) ja vastaavasti varsinaisen liiketoiminnan kuluihin sisältyy valuuttakurssivoittoja 0,5 miljoonaa euroa (0,8 miljoonaa euroa). Korkokuluihin sisältyy tavanomaisten korkokulujen lisäksi rahoitusleasingosimusten korko-osuuksia 1,2 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa euroa).

8. Tuloverot

	2007	2006
Tilikauden ja edellisten tilikausien tuloverot		
Tilikaudelta	44,7	48,7
Edellisiltä kausilta	-0,7	0,0
Laskennallisen verovelan muutos	2,6	-3,7
Yhteensä	46,6	45,0
Tuloverojen täsmäytys		
Tulos ennen veroja	148,5	141,5
Verot laskettuna Suomen verokannan mukaan	38,6	36,8
Ulkomaiden verokantojen vaikutus	8,7	7,8
Vähennyskelvottomat menot	3,0	3,9
Verovapaat tulot	-0,4	-0,4
Aikaisemmin kirjaamattomien verotappioiden käyttö	-1,1	-1,1
Verokannan muutoksen vaikutus	0,8	0,0
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-0,7	0,0
Muut erät	-2,3	-2,0
Yhteensä	46,6	45,0
Efektiivinen verokanta, %	31,4	31,8

Verolainsäädännössä merkittävin muutos on Saksan efektiivisen veroprosentin lasku; vuonna 2008 veroprosentti laskee 38 prosentista 29 prosenttiin. Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen arvostus 31.12.2007 uuden verokannan mukaisesti lisäsi kauden verokulua. Vastaavasti Saksan verotuksessa vähennyskelvottomat menot pienenevät vuodesta 2006, jolloin Saksan verojen muutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta konsernin veroasteen muutokseen. Vuonna 2007 efektiivisen verokannan muutos johtuu pääosin korjauksesta aikaisempien tilikausien veroihin.

9. Osakekohtainen tulos

Tilikauden tulos	101,9	96,5
Osakkeet, 1 000 kpl		
Keskimääräinen painotettu osakemäärä *)	73 201	73 135
Osakeperusteinen kannustejärjestelmä	-	72
Laimennettu keskimääräinen painotettu osakemäärä	73 201	73 207
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	1,39	1,32
Laimennettu osakekohtainen tulos, EUR	1,39	1,32

*) Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ei sisällä omia osakkeita.

10. Aineettomat hyödykkeet

2007	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	46,9	70,2	0,8	-	117,9
Muuntoero	-0,5	-	-	-	-0,5
Lisäykset	8,2	-	0,0	-	8,2
Vähennykset	0,4	-	-	-	0,4
Hankintameno 31.12.	54,2	70,2	0,8	-	125,2
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	19,6	-	0,7	-	20,3
Muuntoero	-0,2	-	-0,1	-	-0,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,3	-	-	-	-0,3
Tilikauden poisto	3,7	-	0,1	-	3,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	22,8	-	0,7	-	23,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	31,4	70,2	0,1	-	101,7
2006	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	30,9	70,2	0,8	11,4	113,3
Rakennemuutokset	0,0	-	-	-	0,0
Muuntoero	0,4	-	-	-	0,4
Lisäykset	26,0	-	0,0	-11,4	14,6
Vähennykset	10,4	-	0,0	-	10,4
Hankintameno 31.12.	46,9	70,2	0,8	-	117,9
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	27,6	-	0,6	-	28,2
Muuntoero	0,4	-	-	-	0,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-10,4	-	0	-	-10,4
Tilikauden poisto	2,0	-	0,1	-	2,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	19,6	-	0,7	-	20,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	27,3	70,2	0,1	-	97,6

IFRS 3 –standardin mukaan liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan liikearvot testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Vuosina 2006 ja 2007 aineettomiin hyödykkeisiin tehdyt investoinnit kohdistuivat lähes kokonaan toiminnanohjausjärjestelmän hankintaan.

Suurin osa liikearvosta koostuu AskO Oyj:n hankkimasta Oy Uponor Ab:n vähemmistöosuudesta (23,4 miljoonaa euroa), joka siirtyi nykyiselle Uponor Oyj:lle (ent. AskO Oyj) Oy Uponor Ab:n sulautumisen seurauksena, sekä Unicor -liiketoimintojen (43,2 miljoonaa euroa) hankinnasta. Liikearvot on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Konsernin ensisijaisille segmenteille liikearvoa kohdistuu seuraavasti: Keski-Eurooppa 53,3 miljoonaa euroa, Pohjoismaat 14,9 miljoonaa euroa ja Muu Eurooppa 2,0 miljoonaa euroa.

Arvonalentumistestit laaditaan jokaisessa rahavirtaa tuottavassa yksikössä erikseen. Liikearvojen rahavirtaennusteet kattavat kymmenen vuoden ajanjakson sisältäen rahavirtaennusteet seuraavalle viidelle vuodelle ja jäännösarvon, joka vastaa viiden vuoden rahavirtaennusteiden yhteismäärää. Liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden taloudellinen vaikutusaika on oletettu rajoittamattomaksi, koska yksiköiden on arvioitu vaikuttavan rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. Diskonttokorkona on käytetty sellaista korkotasoa, joka kuvastaa kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä

tuottovaatimusta ennen veroja. Diskonttokorot vaihtelivat välillä 11,1 % - 14,6 %. Konserni ei ole kirjannut arvonalentumistappiota aineettomista hyödykkeistä vuosina 2006-2007. Johdon arvion mukaan minkään keskeisen muuttujan ei voida kohtuullisesti arvioituna odottaa muuttuvan niin paljon, että tietyn rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaisi sen kirjanpitoarvon. Herkkyysanalyysillä on todennettu, että esimerkiksi liikevaihdon ja liikevoiton säilyminen tulevina vuosina vuodelle 2008 budjetoidulla tasolla ei johtaisi liikearvon alaskirjaukseen. Diskonttokoron samanaikainen nousu viidellä prosenttiyksiköllä ei myöskään johtaisi arvonalentumiskirjauksiin.

Konsernilla ei ole aktivoituja tuotekehitysmenoja.

11. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

2007	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	14,4	139,3	400,4	26,3	13,9	594,3
Muuntoero	-0,4	-3,6	-13,6	-1,1	-0,5	-19,2
Lisäykset	0,6	2,5	27,4	3,2	15,2	48,9
Vähennykset	0,1	1,3	10,4	1,0	0,0	12,8
Siirrot erien välillä	-0,2	0,5	2,3	-	-2,6	-
Hankintameno 31.12.	14,3	137,4	406,1	27,4	26,0	611,2
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	2,5	74,0	287,3	18,7	-	382,5
Muuntoero	-0,1	-1,6	-10,2	-0,9	-	-12,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	-0,7	-9,1	-1,0	-	-10,8
Tilikauden poisto	0,2	4,9	25,2	3,1	-	33,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	2,6	76,6	293,2	19,9	-	392,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	11,7	60,8	112,9	7,5	26,0	218,9
Tuotannon koneiden ja laitteiden tasearvo			101,6			
2006						
Hankintameno 1.1.	16,0	139,5	403,4	25,2	10,8	594,9
Rakennemuutokset	0,0	0,0	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Muuntoero	-0,2	-0,6	0,2	-1,0	0,0	-1,6
Lisäykset	0,1	5,4	26,4	4,3	3,1	39,3
Vähennykset	1,5	5,0	29,6	2,0	0,0	38,1
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,0	-	-	0,0
Hankintameno 31.12.	14,4	139,3	400,4	26,3	13,9	594,3
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	2,4	72,5	286,3	18,8	-	380,0
Rakennemuutokset	0,0	-	-	-0,1	-	-0,1
Muuntoero	-0,1	-0,2	1,3	-0,7	-	0,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-3,8	-25,8	-1,6	-	-31,2
Tilikauden poisto	0,2	5,1	25,9	2,3	-	33,5
Siirrot erien välillä	-	0,4	-0,4	-	-	0,0
Arvonalennusten peruutukset	-	0,0	-	-	-	0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	2,5	74,0	287,3	18,7	-	382,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	11,9	65,3	113,1	7,6	13,9	211,8
Tuotannon koneiden ja laitteiden tasearvo			101,8			

Vuonna 2007 rakennusinvestointeihin sisältyy uusi koulutuskeskus Saksassa. Vuonna 2006 lisäykset rakennuksiin kohdistuivat pääosin Pohjois-Amerikan aluekonttorin ja sen yhteydessä olevan tehtaan laajennuksen. Lisäksi vuoden 2006 rakennusinvestointeihin sisältyy Italian myyntiyrityksen varaston laajennus sekä uusi koulutuskeskus. Vuonna 2007 rakennusten vähennyksiin sisältyy Portugalissa myyty kiinteistö.

Tuotantokapasiteetin lisäystä jatkettiin vuonna 2007. Kone- ja laiteinvestoinneista vuonna 2006 ja 2007 suurin osa tehtiin Saksassa, Pohjois-Amerikassa ja Ruotsissa. Vuoden 2006 vähennyksistä suurin osa johtuu viemäri- ja sadevesiputkiliiketoimintaa harjoittaneen Uponor Anger GmbH:n liiketoimintojen myynnistä.

Vuonna 2007 keskeneräisten investointien lisäyksestä suurin osa liittyy tuotantotilojen laajennukseen ja konekapasiteetin lisäykseen Ruotsissa ja Pohjois-Amerikassa.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasing sopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

Rahoitusleasingjärjestelyt

2007	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Muut	Rahoitusleasingjärjestelyt yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,7	16,2	0,9	17,8
Muuntoero	0,2	-0,1	-0,3	-0,2
Lisäykset	-	-	0,2	0,2
Vähennykset	-	0,0	0,6	0,6
Siirrot erien välillä	0,2	0,7	-	0,9
Hankintameno 31.12.	1,1	16,8	0,2	18,1
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	6,5	0,7	7,2
Muuntoero	-	-0,1	-0,2	-0,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	0,0	-0,6	-0,6
Tilikauden poisto	-	0,6	0,1	0,7
Siirrot erien välillä	-	0,2	-	0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	7,2	0,0	7,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,1	9,6	0,2	10,9
2006	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Muut	Rahoitusleasingjärjestelyt yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,9	16,3	1,1	18,3
Lisäykset	-	-	0,1	0,1
Vähennykset	0,2	0,1	0,3	0,6
Hankintameno 31.12.	0,7	16,2	0,9	17,8
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	5,9	0,9	6,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-0,1	-0,3	-0,4
Tilikauden poisto	-	0,3	0,1	0,4
Siirrot erien välillä	-	0,4	-	0,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0,0	6,5	0,7	7,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,7	9,7	0,2	10,6

12. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin

2007	Suojaus- lasken- nassa olevat johdan- naiset	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat rahoitus- varat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Myytä- vissä olevat rahoitus- varat	Jakso- tettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitus- velat	Tase- erien kirjan- pito- arvot	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Muut osakkeet ja osuudet				0,2		0,2	14
Pitkäaikaiset saamiset			3,1			3,1	15
Johdannaissopimukset	0,3					0,3	15
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Korolliset saamiset			0,1			0,1	17
Myyntisaamiset ja muut saamiset			150,8			150,8	18
Johdannaissopimukset	0,4	1,7				2,1	18
Rahavarat			6,3			6,3	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0,7	1,7	160,3	0,2	0,0	162,9	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					14,7	14,7	23
Muut velat					0,1	0,1	23
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					76,1	76,1	
Johdannaissopimukset	0,0	0,0				0,0	23
Ostovelat ja muut velat					78,4	78,4	24
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0,0	0,0			169,3	169,3	
2006							
	Suojaus- lasken- nassa olevat johdan- naiset	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat rahoitus- varat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Myytä- vissä olevat rahoitus- varat	Jakso- tettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitus- velat	Tase- erien kirjan- pito- arvot	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Muut osakkeet ja osuudet				0,2		0,2	14
Pitkäaikaiset saamiset			3,4			3,4	15
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Korolliset saamiset			0,0			0,0	17
Myyntisaamiset ja muut saamiset			155,4			155,4	18
Johdannaissopimukset	0,0					0,0	18
Rahavarat			12,4			12,4	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0,0	0,0	171,2	0,2		171,4	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					17,2	17,2	23
Muut velat					0,1	0,1	
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					16,9	16,9	23
Johdannaissopimukset		0,4				0,4	24
Ostovelat ja muut velat					95,7	95,7	24
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0,0				129,9	130,3	

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa.

13. Osuudet osakkuusyhtiöissä

	2007	2006
Hankintameno 1.1.	0,0	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,0	0,0

14. Muut osakkeet ja osuudet

Muut pitkäaikaiset varat	0,2	0,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,2	0,2

Muut pitkäaikaiset varat sisältävät muita noteeraamattomia osakkeita ja osuuksia, jotka on arvostettu hankintamenuon, koska niiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää.

15. Pitkäaikaiset saamiset

Lainat osakkuus- ja yhteisyriyksille	1,0	1,1
Muut lainasaamiset	0,8	1,0
Johdannaissopimukset	0,3	-
Muut saamiset	1,3	1,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,4	3,4

Lainasaaminen osakkuusyriyksiltä on vaihtuvakorkoinen Englannin puntamääräinen saaminen ja sen efektiivinen korko oli 6,76 % (5,85 %).

16. Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	20,2	21,0
Valmiit tuotteet / tavarat	127,3	105,9
Ennakkomaksut	3,1	1,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	150,6	128,1

Vaihto-omaisuus on arvostettu FIFO -periaatteen mukaan laskettuun hankintamenuon tai sitä alemmaan todennäköiseen luovutushintaan. Tilikaudella kuluksi kirjattiin 0,7 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa euroa), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo alennettiin vastaamaan nettorealisointiarvoa. Vuoden aikana ei ole tehty arvonalentumisten peruutuksia. Vertailuvuonna arvonalentumista peruutettiin 0,1 miljoonaa euroa.

17. Lyhytaikaiset korolliset saamiset

Muut lainasaamiset	0,1	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,1	0,0

18. Myyntisaamiset ja muut saamiset

	2007	2006
Myyntisaamiset	145,1	152,4
Epävarmat saatavat	-0,5	-1,8
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	0,9	0,7
Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	13,0	13,4
Johdannaissopimukset	2,2	0,0
Muut saamiset	6,2	4,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	166,9	169,5

Konsernin arvion mukaan muiden kuin johdannaissopimuksiin perustuvien saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa.

Konserni on kirjannut tilikauden aikana kuluksi epävarmoja saatavia 0,5 miljoonaa euroa (1,8 miljoonaa euroa). Konserni ei ole tietoinen muista sellaisista tekijöistä, jotka saattaisivat aiheuttaa lisää mahdollisia luottotappioita.

Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 27 Riskien hallinta.

Siirtosaamiset

Verot	5,6	5,5
Saadut alennukset	0,4	1,2
Korot	0,2	0,3
Muut	6,8	6,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	13,0	13,4

19. Oma pääoma

Uponor Oyj:n osakepääoma oli 146 446 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 73 223 444 vuoden 2007 alussa. Vuoden lopussa yhtiön osakepääoma oli 146 446 888 euroa ja osakkeita oli yhteensä 73 206 944 kappaletta. Kullakin osakkeella on yhtiökokouksessa yksi ääni. Osakkeen nimellisarvosta sekä vähittäis- ja enimmäisosakepääomista luovuttiin 15.3.2007 pidetyn yhtiökokouksen päätöksellä. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Vuoden 2007 alussa yhtiöllä oli hallussa aikaisempien valtuutusten perusteella hankittuja omia osakkeita 88 000 kappaletta. 15.2.2007 71 500 kappaletta omia osakkeita luovutettiin johtoryhmän jäsenille 6.5.2004 julkaistun osakepalkkio-ohjelman mukaisesti. Hallitus päätti 26.4.2007 mitätöidä 16 500 kappaletta yhtiön hallussa olleita omia osakkeita. Osakkeiden mitätöinnillä ei ollut vaikutusta yhtiön osakepääomaan. Vuoden aikana yhtiö ei ole hankkinut lisää omia osakkeita. Vuoden 2007 lopussa yhtiön hallussa ei ollut omia osakkeita. Omat osakkeet esitetään edellisten tilikausien voittovarojen vähennyksenä. Tilinpäätöksessä omilla osakkeilla ei ole tasearvoa.

Omaan pääomaan on lisätty vuonna 2007 uuden osakeyhtiölain mukainen sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (SVOP) ja suojausrahasto, johon kirjataan suojauslaskennassa olevien johdannaisten käyvän arvon muutokset.

Muut rahastot sisältävät paikallisten lakien vaatimat rahastot.

20. Laskennalliset verot

	2007	2006
Laskennalliset verosaamiset		
Varaston sisäinen kate	1,4	1,5
Varaukset	2,6	3,1
Käyttämättömät verotappiot	1,7	2,1
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,5	0,9
Työsuhde-etuudet	3,8	4,3
Muut väliaikaiset erot	6,3	9,0
Yhteensä	16,3	20,9
Laskennalliset verovelat		
Poistoero ja verottamattomat varaukset	5,4	5,4
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	7,3	9,1
Myytavissä olevien sijoitusten ja johdannaissovimusten arvostaminen	0,2	0,0
Muut väliaikaiset erot	2,1	2,4
Yhteensä	15,0	16,9

Konserni on kirjannut laskennallisen verosaamisen vahvistetuista tappioistaan. Laskennallinen verosaaminen on laskettu niistä vahvistetuista tappioista, jotka voidaan todennäköisesti hyödyntää tulevina vuosina saman valtion alueella syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Konsernilla oli 31.12.2007 verotuksellisia nettotappioita 7,2 miljoonaa euroa (9,6 miljoonaa euroa), joista yhtiö on kirjannut laskennallista verosaamista. Vahvistetuista tappioista 0,1 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa euroa) ei vanhene. 7,1 miljoonaa euroa vanhenee vuosien 2008-2011 aikana. Vuonna 2007 oli 0,8 miljoonaa euroa sellaisia verotuksessa vahvistettuja tappioita, joiden käyttöön liittyy epävarmuutta ja joista siksi ei olisi kirjattu laskennallista verosaamista. Vuonna 2006 tällaisia verotuksessa vahvistettuja tappioita ei ollut.

Laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu suomalaisten yritysten jakamattomista voittovaroista, koska useimmiten ne voidaan siirtää emoyhtiölle ilman veroseuraamuksia. Konserni laskee Suomen ulkopuolisten yritysten jakamattomista voittovaroista laskennallisen verovelan ainoastaan siltä osin, kun niitä ei ole tarkoitus pysyvästi sijoittaa uudelleen kyseiseen liiketoimintaan ja niiden kotiuttamisesta seuraisi verokuluja.

21. Työsuhde-etuuksiin liittyvät veloitteet

Konsernilla on useita eläkejärjestelyjä työntekijöiden eläketurvan kattamiseksi. Eläketurva perustuu kunkin maan paikalliseen lainsäädäntöön ja vakiintuneeseen käytäntöön. Konsernilla on sekä maksu- että etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat vakuutusyhtiöiden suoriin veloituksiin tai vakuutusmatemaattisiin laskelmiin. Vakuutusmatemaattiset laskelmat on tehty konsernin ulkopuolisten auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen toimesta. Vakuutusmatemaattisten eläkevastuulaskelmien diskonttokorkokanta määräytyy yritysten liikkeelle laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinakorkojen tai valtion pitkäaikaisten velkasitoumusten korkojen perusteella. Eläke-edut määräytyvät yleensä perustuen työvuosien määrään sekä loppupalkkaan. Suurin osa konsernin etuus pohjaisista järjestelyistä on Saksassa ja Englannissa. Niiden yhteenlaskettu osuus on noin 60 % etuus pohjaisten järjestelyjen konsernitaseeseen kirjatusta eläkevelvoitteesta. Suomessa eläketurva hoidetaan suurimmalta osin TyEL -järjestelmän kautta, joka on katsottu maksu pohjaiseksi eläkejärjestelyksi.

	2007	2006
Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät veloitteet:		
- Eläkkeet - etuus pohjaiset järjestelyt	27,2	28,4
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	0,8	0,7
Yhteensä	28,0	29,1

Eläkevelvoitteet	2007	2006
Työsuhde-etuuksiin liittyvien saatavien ja velvoitteiden täsmäytys		
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	68,0	69,9
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	19,9	20,3
Varojen käypä arvo	-57,6	-56,0
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-3,1	-5,8
Nettovelka taseessa	27,2	28,4
Tuloslaskelman kulut		
Tilikauden työsuoritukseen liittyvät menot	3,4	3,3
Korkomenot	4,1	3,8
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-3,2	-2,8
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	-0,1	0,1
Voitot järjestelyn supistamisesta	0,0	-0,6
Yhteensä	4,2	3,8
Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto	2,8	3,8
Tuloslaskelmaan kirjatut kulut toiminnoittain		
Hankinta ja valmistus	1,3	1,3
Varastointimenot	0,1	0,2
Myynti ja markkinointi	1,0	0,8
Hallinto	1,2	1,2
Muut	0,6	0,3
Yhteensä	4,2	3,8
Velvoitteen nykyarvon muutos		
Velvoite 1.1.	90,2	84,1
Työsuorituksesta johtuvat menot	3,4	3,3
Korkomenot	4,1	3,8
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	-2,7	0,2
Voitot (-) ja tappiot (+) järjestelyn supistamisesta	-0,1	-0,3
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	0,5	0,6
Maksetut etuudet	-2,2	-2,1
Liiketoimintojen yhdistämiset	-0,1	-0,5
Kurssierot	-5,2	1,1
Velvoite 31.12.	87,9	90,2
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutos		
Varojen käypä arvo 1.1.	56,0	48,0
Varojen odotettu tuotto	3,2	2,8
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-0,4	1,0
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	4,4	4,6
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	0,5	0,6
Liiketoimintojen yhdistämiset	-0,1	-0,2
Kurssierot	-3,9	0,8
Maksetut etuudet	-2,1	-1,6
Varojen käypä arvo 31.12.	57,6	56,0
Järjestelyyn kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin, % järjestelyyn kuuluvista varoista		
Osakkeet	46,3	63,3
Joukkovelkakirjat	50,5	25,5
Muut	3,2	11,2
Yhteensä	100,0	100,0

Käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset

	Pohjoismaat		Saksa		Iso-Britannia & Irlanti		Muut maat	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Diskonttokorko, %	4,50-5,25	4,00-4,50	5,25	4,50	5,25-5,50	4,50-5,00	5,25	4,50
Varojen odotettu tuotto, %	6,00	5,30	n/a	n/a	5,50-6,25	5,00-5,80	n/a	n/a
Palkankorotusoletus, %	3,00-4,25	3,00-4,25	2,50	2,50	3,75-4,25	3,50-4,00	3,25	3,25
Eläkkeiden korotusoletus, %	2,00	2,00	2,00	2,00	2,25-3,25	2,00-3,00	2,00	2,00

Eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen odotettu tuotto on 5,50-6,25 prosenttia. Määritettäessä eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen pitkän aikavälin odotettua tuottoa konserni on tarkastellut pitkän aikavälin toteutuneita tuottoja ja odotettavissa olevia tuottoja omaisuusryhmittäin. Odotetusta tuotosta on vähennetty transaktiokustannukset ja tuotoista maksettavat verot.

Määrät tilikaudelta ja edelliseltä tilikaudelta

	2007	2006
Velvoitteen nykyarvo	87,9	90,2
Varojen käypä arvo	-57,6	-56,0
Ylikate (+)/Alikate (-)	30,3	34,2
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyyn kuuluviin varoihin	0,5	-1,3
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyyn kuuluviin velkoihin	-2,6	0,6

Konserni ennakoi maksavansa etuus pohjaisiin järjestelyihin 4,6 milj. euroa vuonna 2008.

22. Varaukset

	Takuu- varaukset	Ympäristökulu- varaukset	Uudelleen- järjestely- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2007	5,4	6,1	1,3	2,7	15,5
Muuntoero	-0,4	-	0,1	0,0	-0,3
Varausten lisäykset	3,9	0,4	-	0,8	5,1
Käytetyt varaukset	-1,7	-0,4	-0,8	-0,3	-3,2
Käyttämättömien varausten peruutukset	-0,8	-	-	-0,1	-0,9
Varaukset 31.12.2007	6,4	6,1	0,6	3,1	16,2
Lyhytaikaiset varaukset	3,9	1,9	0,5	1,1	7,4
Pitkäaikaiset varaukset	2,5	4,2	0,1	2,0	8,8

Takuuvaraukset olivat tilikauden lopulla 6,4 miljoonaa euroa (5,4 miljoonaa euroa). Takuuvaraukset perustuvat aikaisempien vuosien kokemuksiin viallisista tuotteista tarkoituksena varautua takuukorjauksista tulevaisuudessa syntyviin kuluihin. Takuuajat poikkeavat eri maissa lainsäädännöstä ja kauppatavoista riippuen.

Ympäristövaraus oli tilikauden lopulla 6,1 miljoonaa euroa (6,1 miljoonaa euroa), ja se liittyy pääosin konsernin myytyyn kotimaiseen kiinteistöliiketoimintaan. Varauksesta 1,9 miljoonaa euroa odotetaan realisoituvan vuoden 2008 aikana.

23. Korolliset velat

	2007	2006
Pitkäaikaiset korolliset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	1,1	3,1
Rahoitusleasingvelka	13,6	14,1
Yhteensä	14,7	17,2

Lyhytaikaiset korolliset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	75,5	16,3
Rahoitusleasingvelka	0,6	0,6
Yhteensä	76,1	16,9

Pitkäaikaisten korollisten velkojen erääntymisajat	2009	2010	2011	2012	2013 -
Lainat rahoituslaitoksilta	1,1	0,0	0,0	-	-
Rahoitusleasingsopimukset	0,6	0,6	0,6	0,8	10,9
Yhteensä	1,7	0,6	0,6	0,8	10,9

Korollisten velkojen korkokannan vaihteluvälit, %

p.a.	2007	2006
Lainat rahoituslaitoksilta	3,5-5,95	3,5-5,95
Eläkelainat	-	-

Jäljellä olevien korollisten rahoitusvelkojen nimellisarvon katsotaan vastaavaan niiden käypää arvoa.

Rahoitusleasingsitoumukset

Konsernin rahoitusleasingsopimukset kohdistuvat pääasiassa toimisto-, tehdas- ja varastorakennuksiin. Konsernin rahoitusleasingsopimusten aktivoidut kustannukset 31.12.2007 olivat 10,9 miljoonaa euroa (10,6 miljoonaa euroa), jotka sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Näiden aktivointien poistot olivat vuonna 2007 yhteensä 0,6 miljoonaa euroa (0,4 miljoonaa euroa). Yhteenlasketut leasingmaksut vuonna 2007 olivat 1,8 miljoonaa euroa (1,2 miljoonaa euroa), johon sisältyi korkokustannusta 1,2 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa euroa).

Merkittävin leasingvastuu on muodostunut rahoitusleasingsopimuksesta, joka solmittiin vuonna 1999 hankitun Unicor yrityskaupan yhteydessä. Vuonna 2007 ei tehty uusia merkittäviä leasingsopimuksia.

Rahoitusleasingvelat	2007	2006
Vähimmäisleasingmaksut		
Alle 1 vuosi	1,8	1,8
1-5 vuotta	6,8	7,1
Yli 5 vuotta	15,4	17,1
Yhteensä	24,0	26,0
Tulevat rahoituskulut	9,8	11,3
Rahoitusleasingvastuut - vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo	14,2	14,7
Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo		
Alle 1 vuosi	0,6	0,6
1-5 vuotta	2,7	2,5
Yli 5 vuotta	10,9	11,6
Yhteensä	14,2	14,7

24. Osto- ja muut velat

	2007	2006
Ostovelat	75,2	90,0
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	13,2	13,5
Siirtovelat	88,5	92,5
Saadut ennakot	1,1	1,5
Johdannaissopimukset	0,0	0,4
Muut lyhytaikaiset velat	3,2	5,7
Yhteensä	181,2	203,6
Siirtovelat		
Henkilökulut	19,4	22,6
Bonukset	11,2	8,8
Verot	10,9	14,5
Korot	0,1	0,2
Muut	46,9	46,4
Yhteensä	88,5	92,5

25. Vastuositoumukset

Omien velkojen puolesta annetut vakuudet		
Kiinnitykset	0,0	-
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	11,5	12,6
Lisäksi emoyhtiö on antanut tytäryhtiöidensä puolesta letter of comfort -tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellämäinnittuihin lukuihin.		
Kiinnitykset	0,0	-
Takaukset	11,5	12,6
Yhteensä	11,5	12,6

Vastuositoumukset on esitetty parhaan arvion mukaan vastuun määrästä. Yhtiö on tehnyt sopimuksia kolmansien osapuolten (entisiä konserni- tai osakkuusyhtiöitä) kanssa tarjotakseen niille rahoitus- tai suoritustakuita. Konsernilla ei ole näihin takuusiin liittyviä vakuuksia tai muita korvauksia. Niiden maksujen enimmäismäärät, joista Uponor Oyj on vastuussa on merkitty kohtaan Takaukset muiden puolesta.

26. Muut vuokrasopimukset

Vastaiset vähimmäisvuokrat		
Alle 1 vuosi	8,5	7,4
1-5 vuotta	12,9	13,5
Yli 5 vuotta	3,0	3,5
Yhteensä	24,4	24,4

Konserni on vuokrannut käyttöönsä toimisto- ja varastorakennuksia erityyppisin vuokrasopimuksin. Lisäksi muut käyttömaisuuden vuokrasopimukset, jotka eivät ole rahoitusleasingsopimuksia, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Niiden vuokrat merkitään kuluiksi vuokra-ajan kuluessa.

27. Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden epävarmuustekijöistä aiheutuvat haitalliset vaikutukset konsernin tuloskehitykseen sekä varmistaa riittävä maksuvalmius

kustannustehokkaasti. Rahoitusriskien hallinnan yleiset toimintaperiaatteet on määritelty konsernin hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa.

Rahoituskomitea ohjaa ja valvoo rahoitusriskien käytännön hallintaa. Sen puheenjohtajana toimii konsernin toimitusjohtaja. Riskien hallinnassa käytetään vain rahoitusinstrumentteja, joiden markkina-arvoa ja riskiprofiilia voidaan seurata luotettavasti ja keskeytyksittä. Suojaustransaktiot toteutetaan konsernin johdon hyväksymien kirjallisten riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti muun muassa valuutta-, korko-, likviditeetti- ja vastapuoliriskien osalta.

Rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernin sisäisenä pankkina toimivaan emoyhtiön rahoitustoimintoon, jonka tehtävänä on tunnistaa, arvioida ja suojata konsernin rahoitusriskit. Sisäinen pankki huolehtii myös konsernin varain- ja riskienhallintaan liittyvien transaktioiden suorittamisesta ulkoisilla markkinoilla sekä palvelee liiketoimintayksiköitä rahoituksen eri osa-alueilla.

Valuutariski

Toiminnan kansainvälisyys altistaa konsernin eri valuuttojen välisille valuuttariskeille, joita syntyy mm. valuuttamääräisten myyntisaatavien ja ostovelkojen, konsernin sisäisen kaupankäynnin sekä valuuttamääräisten lainojen, talletusten ja pankkitiliasaldojen seurauksena. Konsernin suojauspolitiikan mukaan tytäryhtiöt suojaavat merkittävät transaktioriskit konsernin sisäisillä valuuttatermiinisopimuksilla. Rahoitustoiminto vastaa konsernitason nettovaluuttaposition arvioinnista ja position suojaamisesta ulkoisilla valuuttamarkkinoilla. Suojausinstrumentteina käytetään pääasiallisesti valuuttatermiineitä ja valuuttaoptioita.

Konsernin tytäryhtiöt arvioivat valuttamääräisiä kassavirtoja seuraavien 12 kuukauden jaksoissa ja konsernin suojauspolitiikan mukaan suojaavat kuukausitasolla 50-100% seuraavan 6 kuukauden valuuttamääräisestä nettokassavirrasta. Euron lisäksi keskeiset laskutusvaluutat olivat Yhdysvaltain dollari (USD), Englannin punta (GBP) ja Ruotsin kruunu (SEK). Nämä valuutat muodostavat noin 36 % konsernin ulkoisista myyntisaamista 31.12.2007. Konsernin oma tuotanto ja siitä syntyvät kustannukset Yhdysvalloissa, Englannissa ja Ruotsissa tasapainottavat merkittävästi valuuttamääräistä transaktioriskiä.

Valuuttaposition tarkastellaan valuutoittain jatkuvasti seuraavien 12 kuukauden jaksoissa. Konsernin suojauspolitiikan mukaan merkittävät avoimet valuuttapositionit suojataan haitallisilta valuuttakurssivaihteluilta pääasiallisesti valuuttatermiinien, valuuttaoptioiden sekä valuutanvaihtosopimusten avulla. Valuuttajohdannaisopimukset ovat yleensä kestoaltaan alle 6 kuukauden pituisia.

Konsernin valuuttatransaktioiden riskipositio 31.12.2007

Valuutta	SEK	GBP	USD
Nettopositio	40,9	14,9	-3,7
Ulkoiset suojaukset	-43,2	-14,7	3,0
Avoin positio	-2,3	0,2	-0,7
Suojausaste, %	106 %	99 %	81 %

Vuoden 2007 aikana konserni on sisällyttänyt positioon myös sisäiset lainat. Suojauspolitiikan muutoksesta johtuen vuoden 2006 vertailukelpoista tietoa ei ole saatavilla. Avoimen position jäädessä pieneksi, herkkyyks valuuttakurssimuutoksille on merkitykseton.

Konserni altistuu valuuttakurssivaihteluista aiheutuvalle translaatoriskille, kun euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden valuuttamääräiset varat ja velat muunnetaan konsernin raportointivaluutan määräiseksi. Merkittävimmät nettoinvestoinnit kohdistuvat Yhdysvaltain dollariin (USD), Englannin puntaan (GBP) ja Ruotsin kruunuun (SEK). Translaatoriski vaikuttaa jossain määrin muun muassa tunnuslukuihin, mutta ei kassavirtoihin. Konsernin suojauspolitiikan mukaan euroalueen ulkopuolisia tase-eriä ei suojata.

Korkoriski

Konserni altistuu korkoriskille toisaalta tase-erien arvonmuutosten eli hintariskin ja toisaalta markkinakorkojen muutosten aiheuttamien korkotulojen ja -menojen uudelleenjärjestelyihin liittyvän riskin

muodossa. Rahoitustoiminto vastaa korkoriskin hallinnasta rahoituspolitiikan määrittämissä puitteissa tavoitteenaan korkoposition tasapainottaminen ja korkokulujen minimoiminen.

Korkoriskien hallitsemiseksi lainanotto hajautetaan kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin luottoihin. Korkoposition korkosidonnaisuusaikaa säädelään lainojen korkojakson valinnoilla sekä eri johdannaisinstrumenttien kuten koronvaihtosopimusten, korkotermiinien ja korko-optioiden avulla. Rahoitustoiminnon tehtäviin kuuluu myös huolehtia muun muassa ulkoisten rahoituserien sekä niillä rahoitettujen tase-erien duraatioiden vastaavuudesta. Konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat sen rahavirran korkoriskille, mutta ko. sijoitusten vaikutus ei ole merkittävä kokonaisuudessaan. Kauden lopussa konsernilla on ollut pääasiassa lyhytaikaista lainaa, joka on vaihtuvakorkoista.

Konsernilla ei tilinpäätöshetkellä ollut avoimia koronvaihtosopimuksia tai muita korkojohdannaissopimuksia.

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 -standardin tarkoittama riski markkinakorkojen muutokselle on havainnollistettu seuraavassa herkkyyksianalyyssissä. Markkinakorkojen yhden prosenttiyksikön muutoksen vaikutus tuloslaskelmaan verojen jälkeen on +/- 0,5 (+/- 0,1) milj. euroa ja muutoksen vaikutus omaan pääomaan verojen jälkeen on +/- 0,5 (+/- 0,1) milj. euroa. Korkopositio sisältää korolliset rahoitusvelat ja korolliset rahoitussaamiset.

Likviditeetti- ja jälleerahoitusriski

Konsernin maksuvalmiutta hallitaan tehokkaiden kassanhallintaratkaisuiden avulla sekä sijoittamalla vain matalan riskin kohteisiin, jotka ovat nopeasti ja selkeään markkinahintaan muunnettavissa käteisvaroiksi.

Rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman sekä riittävien luottolimiittireservien avulla sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita pankkeja ja erilaisia rahoitusmuotoja.

Rahoitustoiminto koordinoi konsernin vieraan pääoman hankinnan emoyhtiön kautta. Poikkeustapauksissa eli lähinnä käytännöllisyys- ja lainsäädännöllisistä syistä rahoitustoiminto voi toteuttaa yksittäisen tytäryhtiön nimissä paikallisia käyttöpääomalimittejä, joiden takaajana toimii konsernin emoyhtiö.

Merkittävimmät voimassa olevat rahoitusjärjestelyt 31.12.2007 olivat:

Revolving Credit Facility, 120 milj. euroa, erääntyy vuonna 2010
Kotimainen yritystodistusohjelma, 150 milj. euroa

Rahoitusvelkojen lyhennysten ja rahoituskulujen rahavirrat sopimuksiin perustuen 31.12.2007

	2008	2009	2010	2011	2012 -
Yritystodistukset	73,5				
Lainat rahoituslaitoksilta	1,1	0,2			
Rahoitusleasingvelka	1,8	1,7	1,7	1,7	17,1
Käytössä olevat pankkitilien luottolimitit	2,1				
Ostovelat	75,2				
Johdannaissopimukset					
Valuuttajohdannaiset					
- suoritettavat rahavirrat	0,2				
- saatavat rahavirrat	1,9				
Hyödykejohdannaiset	0,4	0,3	0,1		

Rahoitusvelkojen lyhennysten ja rahoituskulujen rahavirrat sopimukseen perustuen 31.12.2006

	2007	2008	2009	2010	2011-
Yritystodistukset	16,0				
Lainat rahoituslaitoksilta	1,9	1,1	0,2		
Rahoitusleasingvelka	1,8	1,8	1,7	1,7	19,0
Käytössä olevat pankkitilien luottolimitit	0,4				
Ostovelat	90,0				
Johdannaissopimukset					
Valuuttajohdannaiset					
- suoritettavat rahavirrat	0,0				
- saatavat rahavirrat	0,2				
Hyödykejohdannaiset	0,4				

Vastapuoli- ja luottoriski

Rahoitusinstrumentteihin liittyvä vastapuoliriski on määritelty riskiksi siitä, että vastapuoli ei kykene täyttämään tehdyn sopimuksen mukaisia velvoitteitaan.

Vastapuoliriskin minimoimiseksi konsernin kassavaroja sijoitetaan ja johdannaissopimuksia tehdään ainoastaan konsernin luottokelpoisuusehdot täyttävien vastapuolien kanssa. Toiminnassa ei tilikauden aikana aiheutunut luottotappioita. Konsernin vastapuoliriskin enimmäismäärä on rahoitusvarojen kirjanpitoarvo 31.12.2007.

Konsernin myyntisaatavien luottoriskikeskittymää pienentää laaja ja maantieteellisesti jakautunut asiakaskunta. Suurin yksittäinen asiakas tuottaa alle 10 prosenttia Uponorin liikevaihdosta. Asiakaskohtaisia luottolimiittejä sekä heidän taloudellista tilaansa seurataan säännöllisesti. Myyntisaatavat luottovakuutetaan soveltuvin osin. Tilikauden aikana tulosvaikutteisesti kirjattujen luottotappioiden määrä oli kaikkiaan 0,5 milj. euroa.

Myyntisaamisten ikäjakauma *)	2007	2006
Erääntymättömät	111,5	115,0
Erääntyneet 1-30 päivää	23,3	26,9
Erääntyneet 31-60 päivää	4,9	3,9
Erääntyneet 61-90 päivää	2,2	2,0
Erääntyneet yli 90 päivää	2,7	2,8
Yhteensä	144,6	150,6

*) Vertailutieto perustuu osittain arvioon.

Hintariski

Konserni altistuu sähkön hintariskille liiketoiminnassaan. Rahoitustoiminto vastaa suojaustoimenpiteistä sähkön hintariskin hallinnoimiseksi konsernin sähkösuojauspolitiikassa määriteltyjen puitteiden mukaisesti Pohjoismaisella tasolla. Konsernin sähkösuojauspolitiikan mukainen suojausaste seuraavalle 12 kuukaudelle on 70-100 prosenttia ja sitä seuraaville 12 kuukaudelle 25-80 prosenttia.

Alla olevassa taulukossa esitetään avoinna olevien sähköjohdannaisten herkkyys sähkön hinnanmuutoksille, jos sähkön markkinahinta vahvistuisi tai heikentyisi 10 %. Luvuissa on huomioitu verojen vaikutus, ja muiden tekijöiden oletetaan pysyvän muuttumattomina. Käypään arvoon kirjattavat sähköjohdannaiset vaikuttavat verojen jälkeiseen tulokseen. Niiden sähköjohdannaisten, jotka täyttävät IAS 39:n suojauslaskennan ehdot, arvomuutokset vaikuttavat omaan pääomaan.

	2007	2006
Muutos tuloslaskelmassa	+/- 0,0	+/- 0,3
Muutos omassa pääomassa	+/- 0,3	+/- 0,3

28. Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Nimellisarvot	2007		2006	
Valuuttajohdannaiset: Termiinisopimukset	85,9		13,0	
Hyödykejohdannaiset: Termiinisopimukset	0,4		5,6	
- ei suojauslaskennassa	3,2		-	
- suojauslaskennassa				

Käyvät arvot	2007	2007	2007	2006	2006	2006
	Positiivinen	Negatiivinen	Netto	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
	käypä arvo	käypä arvo	käypä arvo	käypä arvo	käypä arvo	käypä arvo
Valuuttajohdannaiset: Termiinisopimukset	1,9	-0,2	1,7	0,2	-	0,2
Hyödykejohdannaiset						
- ei suojauslaskennassa	0,1	0,0	0,1	-	0,4	-0,4
- suojauslaskennassa	0,7	0,0	0,7	-	-	-

Konserni siirtyi soveltamaan suojauslaskentaa sähköjohdannaisten osalta syyskuussa 2007. Konserni käyttää sähköjohdannaisia suojautuakseen sähkön markkinahinnan vaihtelusta syntyvältä sähkön hintariskiltä. Ne sähköjohdannaiset, jotka täyttävät suojauslaskennan edellytykset, on määritelty tulevan rahavirran suojausiksi.

Tulevan rahavirran suojauksiin kohdistettujen sähköjohdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan omaan pääomaan siltä osin kuin suojaus on tehokas, ja tehoton osuus kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Suoraan omaan pääomaan on kirjattu 0,5 milj. euroa tilikauden aikana. Tehottoman osuuden vaikutus tilikauden tulokseen on ollut merkityksetön. Suojausrahastosta on tilikaudella kirjattu tappiota 0,0 milj. euroa tuloslaskelmaan ja se sisältyy hankinnan ja valmistuksen kuluihin.

29. Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on luoda tehokas pääomarakenne, jonka avulla varmistetaan konsernin normaalit toimintaedellytykset ja kasvumahdollisuudet, ja sitä kautta lisätä osakkeenomistajien pitkän aikavälin tuottoa.

Investointipäätösten lisäksi osingonjako on merkittävin keino vaikuttaa pääomarakenteeseen. Konsernin pitkän aikavälin tavoitteena on maksaa vuosittain kasvava perusosinko, joka on vähintään 50 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan nettovelkaantumisasteella (gearing). Nettovelkaantumisastetta laskettaessa korollinen nettovelka jaetaan oman pääoman määrällä. Korolliseen nettovelkaan sisältyvät korolliset velat vähennettynä rahavaroilla. Vuoden 2006 lopussa julkaistiin vuosille 2007-2009 uudet pitkän aikavälin tavoitteet; konsernin tavoitteena on pitää nettovelkaantuneisuusaste 30-70 prosentin vaihteluvälillä vuoden aikana keskimäärin. Vuonna 2006 tavoitteena oli alle 70 prosentin nettovelkaantuneisuus.

	2007	2006
Korolliset velat	90,8	34,1
Rahavarat	6,3	12,4
Korollinen nettovelka	84,5	21,7
Oma pääoma	333,0	344,4
Nettovelkaantumisaste, %	25,4	6,3

30. Johdon kannustinjärjestelmä ja osakeperusteiset maksut

Uponor Oyj:n hallitus hyväksyi toukokuussa 2004 uuden kannustinohjelman, jonka mukaisesti yhtiön johtoryhmällä oli mahdollisuus saada osakesidonnainen palkkio vuonna 2007. Palkkion perusteena oli ennalta määrätyn kumulatiivisen liikevoittotavoitteen saavuttaminen kolmivuotiskaudella 2004-2006. Palkkion nettoarvo vastasi enimmillään 80 000 Uponorin osakkeen arvoa. Hallituksella oli mahdollisuus nostaa tai laskea osakemäärää 10 prosentilla yhtiön muiden pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen perusteella. IFRS 2 standardin mukaisesti osakkeina suoritettava osuus arvostettiin myöntämispäivän kurssiin. Käypä arvo jaksotettiin kuluksi vuosille 2004-2006 rahana suoritettavan osuuden tavoin. Rahana suoritettava osuus kirjattiin velaksi ja myöntämispäivän jälkeiset arvonmuutokset kirjattiin tulosvaikutteisesti kunkin kalenterikuukauden päätöskurssin mukaan. Helmikuussa 2007 johtoryhmän jäsenille luovutettiin 71 500 osaketta osakepalkkio-ohjelman mukaisesti.

Syyskuussa 2007 Uponor Oyj:n hallitus päätti konsernin johtoryhmää koskevan uuden pitkäaikaisen kannustinohjelman käynnistämisestä. Osallistuakseen ohjelmaan johtoryhmän jäsenen tulee elokuun 2008 loppuun mennessä hankkia ohjelmassa määritellyn rahamäärän arvosta yhtiön osakkeita. Yhtiön kumulatiivisesta liikevoitosta vuosina 2007-2011 ja ohjelman puitteissa itsehankittujen osakkeiden määrästä riippuen heillä on mahdollisuus saada palkkiona Uponorin osakkeita keväällä 2012. Toistaiseksi johtoryhmän jäsenet eivät ole hankkineet Uponorin osakkeita ohjelman puitteissa, eivätkä näin ollen ole vielä osallistuneet kannustinohjelmaan. Kannustinohjelmalla ei ole ollut vaikutusta vuoden 2007 tulokseen tai taseeseen IFRS 2 -standardin mukaisesti.

31. Lähipiiritiedot

Konsernin lähipiiriin luetaan kuuluviksi tytär- ja osakkuusyhtykset. Lähipiiriin luetaan myös hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä konsernin johtoryhmä.

Liiketoimet osakkuusyhtiöiden kanssa	2007	2006
Myynti	5,2	3,1
Ostot	2,1	2,9
Saamiset ja velat kauden lopussa		
Lainasaaminen	1,0	1,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1,1	0,4
Ostovelat ja muut velat	0,2	0,2
Johdon palkat ja palkkiot, TEUR		
Palkat ja palkkiot	2 137,5	2 678,3
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	-	162,6
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	57,0	44,4
Yhteensä	2 194,5	2 885,3
Johdon palkat ja palkkiot: toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, TEUR		
Lång Jan, toimitusjohtaja	1 659,2	525,7
Luomakoski Jyri, toimitusjohtajan sijainen (varatoimitusjohtaja)	913,9	273,5
Hallituksen palkkiot, TEUR		
Paasikivi Pekka, puheenjohtaja	65,0	65,0
Rajahalme Aimo, varapuheenjohtaja	45,0	45,0
Eloranta Jorma	40,0	40,0
Paasikivi Jari (valittiin 15.3.2007)	40,0	-
Silfverstolpe Nordin Anne-Christine	40,0	40,0
Simon Rainer S.	40,0	40,0
Yhteensä	270,0	230,0

Toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 63 vuotta.

Rahalainat yhtiön johdolle

Yhtiön toimitusjohtajalla ja hallituksen jäsenillä ei ollut 31.12.2007 eikä 31.12.2006 rahalainaa yhtiöltä tai sen tytäryhtiöiltä.

Yhtiön johdon osakkeenomistukset on esitetty Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän esittelyn yhteydessä.

Konserniyhtiöt

Nimi	Kotipaikka ja valtio	
130167 Canada Inc.	Montreal	CA
Uponor Beteiligungs GmbH	Hassfurt	DE
Uponor Hispania, S.A.	Móstoles	ES
Uponor (Deutschland) GmbH	Hassfurt	DE
Uponor Klärtechnik GmbH	Marl	DE
Hewing GmbH	Ochtrup	DE
Uponor GmbH	Hassfurt	DE
Uponor S.A.R.L.	St. Etienne de St. Geoirs	FR
Karhu Deutschland GmbH i.L.	Saksa	DE
Trak GmbH i.L.	Kiefersfelden	DE
Uponor A/S	Hadsund	DK
Uponor Eesti Oü	Tallinna	EE
Jita Oy	Virrat	FI
Nereus Oy	Uusikaupunki	FI
Uponor Business Solutions Oy	Vantaa	FI
Uponor Suomi Oy	Nastola	FI
Uponor Texnikes Lyseis gia Ktiria AE	Ateena	GR
Uponor Kft.	Budapest	HU
Uponor Limited	Bishopstown	IE
Uponor (Cork) Limited	Bishopstown	IE
Uponor S.r.l.	Badia Polesine	IT
SIA Uponor Latvia	Riika	LV
UAB Uponor	Vilna	LT
Uponor B.V.	Amsterdam	NL
Uponor s.r.o.	Praha	CS
Uponor AS	Vestby	NO
Uponor Sp. z o.o.	Plonie	PL
Uponor Portugal - Sistemas para Fluidos, Lda.	V.N. Gaia	PT
Uponor Construção e Ambiente - Sistemas de Tubagens, S.A.	V.N. Gaia	PT
AO Asko-Upo (RUS)	Moskova	RU
AO Asko-Upo (Spb)	Pietari	RU
ZAO Uponor Rus	Pietari	RU
Uponor Innovation AB	Borås	SE
Uponor AB	Virso	SE
Uponor Vertriebs GmbH	Guntramsdorf	AT
Uponor Limited	Englanti	UK
Uponor UK Export Ltd	Englanti	UK
Uponor Aldyl Limited	Englanti	UK
Uponor Housing Solutions Limited	Englanti ja Wales	UK
Radius Plastics Limited	Pohjois-Irlanti	UK
Uponor North America, Inc.	Delaware	US
Hot Water Systems North America, Inc.	Delaware	US
Uponor, Inc.	Illinois	US
Uponor Ltd	Saskatchewan	CA
Radiant Technology, Inc.	Delaware	US
Tulsa Pipe Plant, Inc. (former Uponor Aldyl Company, Inc.)	Delaware	US

Osakkuusyhtiöt

Nimi	Omistusosuus, %	Kotipaikka ja valtio	
Punitec GmbH & Co. KG	36 %	Gochsheim	DE
Punitec Verwaltungs GmbH	36 %	Gochsheim	DE
nrg2 Limited	49 %	Englanti	UK

32. Tilipäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Uponorin yhteinen eurooppalainen toiminnanohjausjärjestelmä otettiin menestyksellisesti käyttöön Espanjassa ja Portugalissa tammikuun alussa.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Uponorin osakevaihto OMX:n pohjoismaisessa pörssissä vuonna 2007 oli 99 422 652 kappaletta, yhteensä 2 362,0 milj. euroa. Osakkeen kurssi vuoden 2007 lopussa oli 17,22 euroa ja liikkeellä olevan osakekannan markkina-arvo 1 260,6 milj. euroa. Vuoden päättyessä yhtiöllä oli 12 564 osakkeenomistajaa. Ulkomainen omistus yhtiössä oli katsauskauden päättyessä 33,1 % (34,6 %).

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2007

Osakkeenomistaja	Osakemäärä, kpl	%-osuus osakkeista	%-osuus äänistä
Oras Invest Oy	17 471 780	23,9	23,9
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma *)	4 898 672	6,7	6,7
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	3 449 117	4,7	4,7
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 783 710	2,4	2,4
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	1 356 500	1,9	1,9
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola	117 372	0,2	0,2
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola	71 813	0,1	0,1
Yritysten Henkivakuutus Oy Tapiola	33 650	0,0	0,0
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	380 000	0,5	0,5
Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia	300 000	0,4	0,4
Valtion eläkerahasto	680 000	0,9	0,9
Paasikivi Jukka	525 463	0,7	0,7
Paasikivi Jari	518 159	0,7	0,7
Suomen kulttuurirahasto	500 670	0,7	0,7
Juselius Sigrid Stiftelse	500 000	0,7	0,7
Muut	40 620 038	55,5	55,5
Yhteensä	73 206 944	100,0	100,0

*) Yhtiön saaman ilmoituksen mukaan Keskinäisen työeläkevakuutusyhtiö Varman taseessa oli yhteensä 4 898 672 Uponor Oyj:n osaketta, mikä vastaa 6,7 prosenttia osakkeista ja äänistä. Suomen Arvopaperikeskuksen ylläpitämässä luettelossa Varman omistus oli 1 523 159 osaketta eli 2,1 prosenttia osakkeista ja äänistä. Ero johtuu osakelainauksesta.

Hallintarekisteröidyt arvo-osuudet 31.12.2007

Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)	9 423 848	12,9	12,9
Nordea Pankki Suomi Oyj	9 380 099	12,8	12,8
Svenska Handelsbanken AB (publ.)	3 774 753	5,2	5,2
Muut	741 163	1,0	1,0
Yhteensä	23 319 863	31,9	31,9

Voimassaolevat ulkomaalaiset liputusilmoitukset

13.9.2007 Uponor Oyj sai ilmoituksen, että Capital Research and Management Companyn omistusosuus Uponor Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä oli noussut yli 5 prosenttiin.

Yhtiökokouksessa käytettävissä oleva äänten enimmäismäärä on 31.12.2007 tilanteen mukaan 73 206 944 ääntä. Tilikauden päättyessä yhtiön hallussa ei ollut yhtään omaa osaketta.

Osakepääoman kehitys 1999 - 2007

	Pvm	Muutoksen syy	Muutos, euroa	Osakepääoma, euroa	Osakkeiden lukumäärä, kpl
2007	31.12. 7.5.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	-	146 446 888 146 446 888	73 206 944 73 206 944
2006	31.12. 16.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	2 320 000	146 446 888 146 446 888	73 223 444 73 223 444
2005	31.12. 23.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	874 000	148 766 888 148 766 888	74 383 444 74 383 444
2004	31.12. 19.11. 23.9. 28.4. 22.3. 19.1.	Korotus (rahastoanti 1:1) Korotus (optio-oikeudet) Korotus (optio-oikeudet) Alennus (omien osakkeiden mitätöinti) Korotus (optio-oikeudet)	74 820 444 348 000 216 000 1 120 000 542 000	149 640 888 149 640 888 74 820 444 74 472 444 74 256 444 75 376 444	74 820 444 74 820 444 37 410 222 37 236 222 37 128 222 37 688 222
2003	31.12. 21.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	1 000 000	74 834 444 74 834 444	37 417 222 37 417 222
2002	31.12. 18.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	600 000	75 834 444 75 834 444	37 917 222 37 917 222
2001	31.12. 15.3.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti)	1 000 000	76 434 444 76 434 444	38 217 222 38 217 222
2000	31.12.			77 434 444	38 717 222
1999	31.12. 25.8. 7.7. 9.6. 7.4. 20.3.	Korotus (johdon optiolaina) Korotus (johdon optiolaina) Korotus (johdon optiolaina) Korotus (johdon optiolaina) Korotus (nimellisarvon muutos)	33 000 154 000 426 250 27 500 12 214 833	77 434 444 77 434 444 77 401 444 77 247 444 76 821 194 76 793 694	38 717 222 38 717 222 38 700 722 38 623 722 38 410 597 38 396 847
			Muutos, mk	Osakepääoma, mk	Osakkeiden lukumäärä, kpl
	19.3. 8.1.	Alennus (omien osakkeiden mitätöinti) Korotus (johdon optiolaina)	5 000 000 371 250	383 968 470 388 968 470	38 396 847 38 896 847
1998	31.12.			388 597 220	38 859 722

Osakkeenomistus sektoreittain 31.12.2007

Sektori	Osakemäärä, kpl	Osuus osakkeista, %
Yksityiset yritykset	20 390 422	27,9
Julkiset yritykset	111 000	0,2
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	6 864 618	9,4
Julkisyhteisöt	7 176 380	9,8
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	3 174 944	4,3
Kotitaloudet	11 286 961	15,4
Ulkomaat (myös hallintarekisteröidyt)	24 201 761	33,1
Muut (yhteistili)	858	0,0
Yhteensä	73 206 944	100,0

Osakkeenomistus suuruusluokittain 31.12.2007

Osakemäärä kpl/osakas	Osakemäärä yhteensä. Kpl	Osuus osakkeista, %	Osakas- määrä	Osuus osakkaista, %
1 - 100	207 067	0,3	2 941	23,4
101 - 1,000	3 166 731	4,3	7 351	58,5
1,001 - 10,000	5 703 650	7,8	2 007	16,0
10,001 - 100,000	6 254 584	8,5	222	1,8
100,001 - 1,000,000	9 711 946	13,3	35	0,3
1,000,001 -	48 162 966	65,8	8	0,1
Yhteensä	73 206 944	100,0	12 564	100,0

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA (FAS)

		1.1. - 31.12.2007	1.1. - 31.12.2006
		Euro	
Liikevaihto		7 928 666,83	6 842 392,37
Liiketoiminnan muut tuotot	3	164 546,35	562 084,12
Henkilöstökulut	4	3 729 385,52	4 474 350,24
Poistot ja arvonalennukset	5	154 293,32	181 025,58
Liiketoiminnan muut kulut	3	12 250 775,06	8 515 283,03
Liikevoitto		-8 041 240,72	-5 766 182,36
Rahoitustuotot ja -kulut	6	35 102 506,29	25 112 044,40
Voitto ennen satunnaiseriä		27 061 265,57	19 345 862,04
Satunnaiset tuotot ja kulut	7	9 610 000,00	11 196 000,00
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		36 671 265,57	30 541 862,04
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-16 205,37	70 003,30
Tuloverot	8	2 358 852,82	5 436 356,56
Tilikauden voitto		34 296 207,38	25 175 508,78

EMOYHTIÖN TASE (FAS)

31.12.2007

31.12.2006

Euro

Vastaavaa**Pysyvät vastaavat****Aineettomat hyödykkeet**

Muut pitkävaikutteiset menot

377 195,32

344 158,67

Keskeneräiset hankinnat

173 997,83

-

Aineettomat hyödykkeet

9

551 193,15**344 158,67****Aineelliset hyödykkeet**

Koneet ja kalusto

146 889,07

51 527,21

Aineelliset hyödykkeet

9

146 889,07**51 527,21****Sijoitukset**

Konserniyhtiöosakkeet

158 172 198,79

158 877 542,23

Muut osakkeet ja osuudet

90 805,86

90 805,86

Lainasaamiset

266 520 638,44

291 096 601,16

Sijoitukset

10

424 783 643,09**450 064 949,25****Pysyvät vastaavat yhteensä****425 481 725,31****450 460 635,13****Vaihtuvat vastaavat****Saamiset**

Myyntisaamiset

2 193 631,02

1 963 769,39

Lainasaamiset

11 570 677,78

18 450 367,07

Siirtosaamiset

2 993 489,52

532 029,13

Laskennalliset verosaamiset

403 591,35

313 693,03

Muut saamiset

44 106 377,68

31 653 981,84

Saamiset

11

61 267 767,35**52 913 840,46****Rahat ja pankkisaamiset****1 749 433,13****6 453 182,81****Vaihtuvat vastaavat yhteensä****63 017 200,48****59 367 023,27****Vastaavaa yhteensä****488 498 925,79****509 827 658,40**

EMOYHTIÖN TASE (FAS)

31.12.2007

31.12.2006

Euro

Vastattavaa**Oma pääoma**

Osakepääoma		146 446 888,00	146 446 888,00
Ylikurssirahasto		50 184 372,40	50 184 372,40
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		66 613,56	-
Edellisten tilikausien voitto		87 158 541,96	164 472 754,78
Tilikauden tulos		34 296 207,38	25 175 508,78
Oma pääoma yhteensä	12	318 152 623,30	386 279 523,96

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero	13	139 788,79	123 583,42
-----------	----	------------	------------

Pakolliset varaukset

14	1 554 641,00	1 206 807,80
----	--------------	--------------

Vieras pääoma**Lyhytaikainen vieras pääoma**

Ostovelat		1 380 852,50	962 347,82
Siirtovelat		1 264 029,16	7 209 765,18
Muut lyhytaikaiset velat		166 006 991,04	114 045 630,22
Lyhytaikainen vieras pääoma	15	168 651 872,70	122 217 743,22

Vieras pääoma yhteensä

168 651 872,70	122 217 743,22
----------------	----------------

Vastattavaa yhteensä

488 498 925,79	509 827 658,40
----------------	----------------

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

1.1. - 1.1. -
31.12.2007 31.12.2006
MEUR

Liiketoiminnan rahavirta

Tulorahoitus

Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	36,7	30,6
Poistot	0,2	0,2
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot	-0,2	-0,6
Muut rahavirran oikaisuerät	0,4	0,0
Tuloverot	-2,4	-5,4
Konserniavustukset	-9,6	-11,2
Tulorahoitus	25,1	13,6

Nettokäyttöpääoman muutos

Saamiset	-10,0	2,0
Korottomat velat	-5,6	1,7
Nettokäyttöpääoman muutos	-15,6	3,7

Liiketoiminnan rahavirta

9,5 **17,3**

Investointien rahavirta

Osakehankinnat	-	-10,8
Osakemyynnit ja tytäryhtiöiden purkutulokset	0,9	2,9
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-0,4	-0,1
Myönnetyt lainat	-8,8	-17,0
Lainasaamisten takaisinmaksut	33,4	145,6
Investointien rahavirta	25,1	120,6

Rahavirta ennen rahoitusta

34,6 **137,9**

Rahoituksen rahavirta

Lainojen nostot	51,9	-
Lainojen takaisinmaksut	-	-21,6
Osingonjako	-102,5	-166,0
Konserniavustukset	11,2	12,2
Rahoituksen rahavirta	-39,4	-175,4

Rahavarojen muutos

-4,8 **-37,5**

Rahavarat 1.1.

6,5 44,0

Rahavarat 31.12.

1,7 6,5

Muutos taseen mukaan

-4,8 **-37,5**

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN (FAS) LIITETIEDOT

1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomen kirjanpitolainsäädäntöä. Uponor –konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti, ja emoyhtiö noudattaa konsernin laatimisperiaatteita aina, kun se on mahdollista. Alla on esitetty lähinnä ne laatimisperiaatteet, joissa käytäntö poikkeaa konsernin periaatteista. Muilta osin noudatetaan konsernin laatimisperiaatteita.

Eläkejärjestelyt

Yhtiön eläkevastuut on hoidettu eläkevakuutusyhtiöissä. Eläke-eduista aiheutuneet kustannukset kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jolla vastaava työsuoritus on tapahtunut.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaiset tuotot ja kulut koostuvat saaduista ja annetuista konserniavustuksista, jotka eliminoidaan konsernitasolla.

Tuloverot

Tuloveroihin ja laskennallisiin verosaamisiin ja –velkoihin sovelletaan konsernin laatimisperiaatteita, silloin kuin se on ollut mahdollista Suomen tilinpäätöskäytännön mukaan.

Rahoitusvarat, rahoitusvelat ja johdannaissopimukset

Rahoitusvarat ja –velat on kirjattu hankinta-arvoonsa tai arvonalentumisella vähennettyyn arvoon. Johdannaisinstrumentit on arvostettu käypään arvoon. Arvonmuutokset on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Johdannaissopimusten arvostusmenetelmistä on kerrottu konsernin laatimisperiaatteissa.

Emoyhtiön ja sen tytäryhtiöiden väliset johdannaissopimukset huomioidaan kirjanpidossa realisoituessaan. Sopimusten käypä arvo tilinpäätöshetkellä esitetään liitetiedoissa.

Vuokrasopimukset

Kaikki leasingmaksut on käsitelty vuokrakuluina.

Johdon kannustinjärjestelmä

Johdon kannustinjärjestelmästä aiheutuneet kustannukset jaksotettiin vuosille 2004-2006 Suomen kirjanpitolainsäädännön (FAS) mukaan.

2. Emoyhtiön toiminta

Emoyhtiön liiketoiminta koostuu konsernitoiminnoista. Emoyhtiön liikevaihto koostuu palveluveloituksista konserniyhtiöiltä.

3. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

	2007	2006
Liiketoiminnan muut tuotot		
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	0,2	0,6
Yhteensä	0,2	0,6

Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat pääasiassa konsernin sisäisistä yritysjärjestelyistä, ja niistä syntyneistä sisäisistä kauppavoitoista.

	2007	2006
Liiketoiminnan muut kulut		
Ympäristökustannukset	0,9	0,7
Muut	11,3	7,8
Yhteensä	12,2	8,5

Liiketoiminnan muut kulut sisältävät vuonna 2004 myytyyn kotimaiseen kiinteistöliiketoimintaan kohdistuvia maaperän puhdistukseen ja kunnostamiseen liittyviä kustannuksia sekä normaaleja liiketoiminnan muita kuluja.

4. Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	3,0	3,9
Eläkekulut	0,2	0,5
Henkilösivukulut	0,5	0,1
Yhteensä	3,7	4,5
Johdon palkat ja palkkiot, TEUR (*)		
Toimitusjohtaja ja hänen varamiehensä	2 573,1	799,2
Hallitus	270,0	230,0
Yhteensä	2 843,1	1 029,2

*) erittelyt henkilöittäin on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa

Rahalainat yhtiön johdolle

Yhtiön toimitusjohtajalla ja hallituksen jäsenillä ei ollut 31.12.2007 rahalainaa yhtiöltä tai sen tytäryhtiöiltä.

Emoyhtiön toimitusjohtajalla on oikeus jäädä eläkkeelle 63-vuotiaana.

5. Poistot ja arvonalentumiset

Muut pitkävaikutteiset menot	0,1	0,1
Koneet ja kalusto	0,1	0,1
Yhteensä	0,2	0,2

6. Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot	2,2	2,7
Korkotuotot tytäryhtiöiltä	15,8	16,1
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä	28,9	9,3
Yhteensä	46,9	28,1
Korkokulut	6,5	2,1
Korkokulut tytäryhtiöille	3,1	3,8
Muut rahoituskulut	0,2	0,2
Kurssierot		
- Toteutuneet	-0,9	0,9
- Toteutumattomat	2,9	-4,0
Yhteensä	11,8	3,0
Rahoitustuotot ja -kulut	35,1	25,1

7. Satunnaiset tuotot

	2007	2006
Konserniavustukset	9,6	11,2
Yhteensä	9,6	11,2

8. Verot

Tilikaudelta	2,5	5,4
Laskennallisen verovelan muutos	-0,1	-
Yhteensä	2,4	5,4

9. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

2007	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkävai- kutteiset menot	Kesken- eräiset aineettomat hankinnat	Koneet ja kalusto	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	0,2	4,5	-	1,0	5,7
Lisäykset	-	0,1	0,2	0,1	0,4
Vähennykset	0,2	3,3	-	0,7	4,2
Hankintameno 31.12.	-	1,3	0,2	0,4	1,9
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	0,2	4,1	-	1,0	5,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,2	-3,3	-	-0,7	-4,2
Tilikauden poisto	-	0,1	-	-	0,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	0,9	-	0,3	1,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	0,4	0,2	0,1	0,7
2006	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkävai- kutteiset menot	Kesken- eräiset aineettomat hankinnat	Koneet ja kalusto	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	0,2	4,4	-	1,0	5,6
Lisäykset	-	0,1	-	-	0,1
Hankintameno 31.12.	0,2	4,5	-	1,0	5,7
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	0,2	4,0	-	0,9	5,1
Tilikauden poisto	-	0,1	-	0,1	0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0,2	4,1	-	1,0	5,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	0,3	-	0,1	0,4

10. Sijoitukset

Konserniyhtiöosakkeet 1.1.	158,9	150,4
Lisäykset	-	10,8
Vähennykset	0,7	2,3
Konserniyhtiöosakkeet 31.12.	158,2	158,9
Muut osakkeet ja osuudet 1.1.	0,1	0,1
Muut osakkeet ja osuudet 31.12.	0,1	0,1
Lainasaamiset		
- Konserniyhtiöt	266,5	291,1
Yhteensä	424,8	450,1

11. Lyhytaikaiset saamiset

	2007	2006
Myyntisaamiset		
- konserniyhtiöiltä	2,2	2,0
Lainasaamiset		
- konserniyhtiöiltä	11,6	18,5
Siirtosaamiset		
- konserniyhtiöiltä	0,1	-
- muilta	2,9	0,5
Laskennalliset verosaamiset	0,4	0,3
Muut saamiset		
- konserniyhtiöiltä	44,1	31,6
Yhteensä	61,3	52,9

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu taseen pakollisista varauksista.

Siirtosaamiset		
Korkotuotot	0,2	0,1
Muut rahoitustuotot	1,7	0,1
Verot	0,5	0,2
Muut	0,6	0,1
Yhteensä	3,0	0,5

12. Oman pääoman muutokset

Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	146,4	148,8
Osakkeiden mitätöinti	-	-2,4
Osakepääoma 31.12.	146,4	146,4
Ylikurssirahasto 1.1.	50,2	47,8
Osakkeiden mitätöinti	-	2,4
Ylikurssirahasto 31.12.	50,2	50,2
Sidottu oma pääoma yhteensä	196,6	196,6
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	-	-
Lisäykset	0,1	-
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	0,1	0,0
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	189,7	330,5
Osingonjako	-102,5	-166,0
Tilikauden tulos	34,3	25,2
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	121,5	189,7
Vapaa oma pääoma yhteensä	121,6	189,7
Oma pääoma 31.12.	318,2	386,3
Jakokelpoiset varat, 31.12.2007, EUR		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		66 613,56
Edellisten tilikausien voitto		87 158 541,96
Tilikauden voitto		34 296 207,38
Jakokelpoiset varat, 31.12.2007, EUR		121 521 362,90

13. Poistoero

	2007	2006
- Muut pitkävaikutteiset menot	0,1	-
- Koneet ja kalusto	-	0,1
Yhteensä	0,1	0,1

Poistoero sisältää laskennallista verovelkaa, jota emoyhtiön erillistilinpäätöksessä ei ole kirjattu.

14. Pakolliset varaukset

Eläkevastuu	0,1	0,3
Ympäristövaraus	1,4	0,9
Yhteensä	1,5	1,2

15. Lyhytaikainen vieras pääoma

Ostovelat		
- konserniyhtiöiltä	0,4	0,5
- muilta	1,0	0,5
Siirtovelat		
- konserniyhtiöiltä	0,2	-
- muilta	1,1	7,2
Muut lyhytaikaiset velat		
- konserniyhtiöiltä	6,8	4,6
- muilta	159,2	109,4
Yhteensä	168,7	122,2

Siirtovelat

Henkilökulut	0,7	0,5
Verot	-	3,3
Korot	0,2	0,2
Muut	0,4	3,2
Yhteensä	1,3	7,2

16. Vastuositoumukset

	2007	2006
Konserniyritysten puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	10,5	11,4
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	9,3	9,7
Käyttöleasingit		
Käyttöleasingvastuut, erääntyminen seuraavien 12 kuukauden aikana	0,5	0,4
Käyttöleasingvastuut, erääntyminen yli 12 kuukauden kuluttua	1,3	1,5
Takaukset	19,8	21,1
Leasingvastuut	1,8	1,9
Yhteensä	21,6	23,0

Lisäksi emoyhtiö on antanut tytäryhtiöidensä puolesta letter of comfort -tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellämainittuihin lukuihin.

17. Valuutta- ja korkoriskien hallinta

	Nimellisarvot	
	2007	2006
Valuuttajohdannaiset:		
Termiinisopimukset	85,8	13,0
Konsernin sisäiset termiinisopimukset	56,1	13,2
	Käyvät arvot	
	2007	2006
Valuuttajohdannaiset:		
Termiinisopimukset	1,7	0,2
Konsernin sisäiset termiinisopimukset	-0,2	-0,1

HALLITUKSEN EHDOTUS YHTIÖKOKOUKSELLE

Emoyhtiön, Uponor Oyj:n, voitonjakokelpoiset varat ovat 121 521 362,90 euroa, josta tilikauden voitto on 34 296 207,38 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

-osinkona jaetaan 1,40 euroa/osake eli yhteensä	102 489 721,60 euroa
-omaan pääomaan jäävä määrä	<u>19 031 641,30 euroa</u>
	121 521 362,90 euroa

Vantaa, 7. helmikuuta 2008

Pekka Paasikivi
Puheenjohtaja

Aimo Rajahalme

Jari Paasikivi

Anne-Christine Silfverstolpe Nordin

Jorma Eloranta

Rainer S. Simon

Jan Lång
Toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittu hyvän kirjanpitolavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Vantaa, 7. helmikuuta 2008

KPMG Oy Ab
KHT-yhteisö

Sixten Nyman
KHT